

Časopis České obce sokolské

SOKOL

2019

červen/červenec

Sokolskému divadlu Nazdar!

Ohlédnutí
ze národní
přehlídkou
sokolských
divadel

Vychováváme děti od atletické přípravky

Rozhovor s Janou Gellnerovou,
úspěšnou atletickou
trenérkou ze
Sokola Opava

ČOS zná své přeborníky ve všestrannosti

V Plzni závodilo mladší
žactvo, v Tyršově domě
starší kategorie

To nejlepší prostě musíš sdílet!

Pošli fotku z mobilu jako pohlednici do schránky

www.pohledniceonline.cz

PARTNEŘI ČESKÉ OBCE SOKOLSKÉ

GENERÁLNÍ PARTNER

INSTITUCIONÁLNÍ PARTNER

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

HLAVNÍ PARTNER

PARTNEŘI

Z obsahu

Zpravodajství

- 4 Slovo úvodem
- 5 Jak jsme obnovovali Sokol
- 5 Již 46. sokolské setkání v Oetzu
- 6 Vítězové fotografické soutěže
- 7 ČOS v datech a statistikách
- 8 Dvojí výročí Sokola Volyně
- 9 100 let Sokola Padochov

SPORT PRO VŠECHNY, SOKOLSKÁ VŠESTRANNOST

- 10-11 Sokolská všestrannost – šířitel pohybové gramotnosti
- 12 Šťastnou cestu do Dornbirnu!
- 13 Mladší žactvo přivítala na přeborech Plzeň
- 14-15 ČOS zná své přeborníky ve všestrannosti
- 16 Informační meeting ke 12. Eurogymu 2020
- 17 MOVE Week 2019 v Sokole
- 18 S KČT na první trase

Výkonnostní a vrcholový sport

- 19 Výkonnostní sport zažívá úspěšné období
- 20-21 Vychováváme děti od atletické přípravy
- 22 Badmintonový turnaj Czech Sokol Cup
- 23 Velká cena Zdeňka Ludvíka v Prostějově
- 23 Vicemistři ve vzpírání ze Zlína
- 23 MS World Karate Federation 2019
- 24 Sokolská dominance na gymnastickém MČR
- 24 Gymnastické naděje na Vinohradech
- 25 Kanoistická zlata pro Králův Dvůr

Vzdělávání, kultura, společnost

- 26-28 Bez vzájemné spolupráce všech programových útvarů si budoucnost Sokola nedovedu představit
- 29 Shrnutí činnosti Ústřední školy ČOS v letech 2016–2018
- 30-31 Sokolskému divadlu Nazdar!
- 32 Sokolský den v Omsku 1919
- 33 Úrazy ve sportu
- 34 Kdopak to pláče... (1)
- 35 Blahopřání

Červen. Spolu s ním máme i konec cvičebního roku a většinou se těšíme na dovolené či prázdniny. Někdo se těší, že vypadne z každodenního kolotoče povinností a stereotypů, jiní se těší na různé akce, ať již je to účast na červencové světové gymnestrádě nebo na letních tá-

borech či soustředěních či různých turistických výletech a pochodech... Ještě než tento čas nastane, připomeňme si události konce cvičebního roku – a že je na ně bohatý. O mnohých z nich si můžete přečíst v červnovém vydání časopisu Sokol – o přeborech v sokolské všestrannosti, o významných soutěžích ČOS, o národní přehlídce sokolských divadel... Letos si také připomínáme některá kulatá výročí: v červnu je tomu 100 let, co sokolové v československých legiích v Rusku uspořádali v Omsku veřejné cvičení (přečíst si o jeho průběhu můžete v tomto vydání). Letos uplyne 150 let od ustanovení Tělocvičného spolku paní a dívek pražských – jeho přípravný výbor se na své první schůzi sešel 23. července 1869, první valná hromada se pak uskutečnila v listopadu. Tomuto výročí je věnována samostatná příloha časopisu, Vzdělavatelské listy, jejich téma je Ženy sokolky.

Letošní červnové vydání časopisu Sokol se ale nevěnuje „jen“ tomu, co se odehrálo, ale je výrazněji spojeno s významnou událostí, která se uskuteční několik dnů po vydání – 12. sjezdu České obce sokolské, který zvolí nové vedení ČOS, vytyčí směry a úkoly na následující období a rovněž se očekává, že se bude zabývat problematikou konání XVII. všesokolského sletu 2024. V souvislosti se sjezdem se na stránkách tohoto čísla časopisu Sokol věnujeme blíže tomu, jak se náš spolek na různých úrovních a v různých oborech za dobu od 11. sjezdu ČOS, tedy od roku 2016 změnil. V rozhovorech s náčelníkem ČOS, vzdělavatelem ČOS a předsedou Odboru sportu ČOS ale nehovoříme jen o úspěších či změnách uplynulých let, ale také o budoucnosti, tedy cílech či úkolech, které si programové útvary kladou.

Hezké čtení a hezké prožití času prázdnin a dovolených Vám přeje

Zdeněk Kubín

● **Časopis SOKOL**, 76. ročník, vydává Česká obec sokolská – IČO 00409537. Navazuje na časopis Sokol vydávaný v Praze od roku 1871 a Sokolský věstník vydávaný od roku 1897 ● **Adresa redakce:** Česká obec sokolská, Újezd 450, 118 01 Praha 1, tel. 257 007 332 ● **E-mail:** zkubin@sokol.eu; redakce.sokol@seznam.cz. ● **Redakce:** Zdeněk Kubín ● **Grafické zpracování:** Linda Hušková ● **Redakční rada:** Jakub Otáhal, Zdeněk Kubín, Jaromír Kučera, Zdeněk Bartůněk, Martin Chlumský, Vanda Marušová, Vítězslav Perun, Anna Jurčíčková, Dominika Dušková ● **Obálka:** Z přeborů ČOS ve sportovní všestrannosti ● **Tisk:** Tiskárna Macík Sedlčany ● **Registrace:** MK ČR E 17339. ISSN 0489-6718. ● **Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.** Za věcný obsah článků odpovídají autoři a jejich obsah nemusí vždy korespondovat s názorem redakce. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky přiměřeně upravovat, krátit nebo komentovat.

Vážené sestry a bratři, koncem června nás čeká důležitá událost v životě našeho hnutí, 12. sjezd České obce sokolské. Delegáti sjezdu vyberou nové vedení ČOS včetně jejího Předsednictva. To současné má za sebou už tři roky „ve službách“ našeho spolku, proto považuji za povinnost nás všech jím za tuto práci, v naprosté většině nezištnou, nadšenou a kvalitní, upřímně poděkovat.

Na stránkách tohoto čísla časopisu Sokol se věnujeme blíže tomu, jak se náš spolek na různých úrovních a v různých oborech za dobu od 11. sjezdu ČOS, tedy od roku 2016 změnil. Já se připojím jen dvěma poznámkami, které se týkají možná drobností, ovšem dle mne drobností s velkou vypovídací hodnotou o našem spolku.

Jednou z nich je trvale rostoucí zastoupení dětí a mládeže v našem členstvu – je jich už téměř polovina. Je to jednoznačně skvělá zpráva, protože jestli někde leží budoucnost Sokola, pak je to v mladých – to oni jednou (a nebude to trvat dlouho) převezmou řízení našeho hnutí na všech úrov-

ních, oni budou cvičitelé, trenéři, ekonomové, oni svou dobrovolnickou prací posunou naši činnost a jednoty dál. Samozřejmě, pokud se nám podaří je pro Sokol a jeho hodnoty nadchnout. Ale už jen fakt, že počet členů v této věkové kategorii roste, a to navzdory obrovské konkurenci ostatních sportovních organizací i s měnícím se životním stylem, je povzbuzující. Další – a to se budu opakovat – byla atmosféra loňského XVI. všesokolského sletu. Kdybych měla určit můj největší osobní „sokolský zážitek“ za dobu od konání posledního sjezdu, pak to byla určitě chvíle, kdy jsem na stadionu v Ede- nu ve čtvrtek večer zahajovala program hromadných skladeb. Jako by nás poznání, že jsme schopni se spojit, zorganizovat velkou akci a oslovit i nesokolskou veřejnost, nabila

obrovskou pozitivní energií, kterou jsme byli schopni předávat všem okolo sebe. Ta nám musí vydržet! Přeji Vám všem spokojenost s výsledky 12. sjezdu ČOS a především krásné léto a kvalitní odpočinek.

Vaše
Hana Moučková

Ondrášovka

**HLAVNÍ PARTNER
ČESKÉ OBCE SOKOLSKÉ**

WWW.ONDRASOVKA.CZ

Jak jsme obnovovali Sokol

■ Koncem letošního roku si začneme připomínat události, které před třiceti lety vyvrcholily v lednu 1990 znovuoobnovením Československé, resp. České obce sokolské a zahájily proces obnovy jednotlivých tělocvičných jednot a následně i sokolských žup. Aby vzpomínky přímých účastníků tohoto obnovného procesu, které patří i k významným historickým zdrojům, neupadly v zapomnění a nebyly nenávratně ztraceny, vyhlásila komise pro práci s mládeží a seniory

Vzdělavatelského odboru ČOS literární soutěž Jak jsme obnovovali Sokol. Zároveň se komise obrací na účastníky, aby sepsané vzpomínky na to, jak obnovovali v jednotách po roce 1989 Sokol, zaslali na Vzdělavatelský odbor, a to buď elektronicky e-mailem na adresu kbyrouti@sokol.eu nebo poštou na adresu Vzdělavatelský odbor České obce sokolské, Újezd 450, 118 01 Praha 1. Příspěvky je potřeba zaslat do 28. října 2019. Vzpomínky

budou otištěny ve sborníku a vybrané příspěvky budou oceněny.

Účastí v soutěži dává každý účastník organizátorovi v souladu ze zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, souhlas se zpracováním osobních údajů. Příspěvky zaslané do soutěže budou zveřejněny v tisku a na webových stránkách www.sokol.eu a využívány pro marketingové účely.

S případnými dotazy je možné se obracet na sestru Janu Sobotovou, e-mail j.sobotova@email.cz

Ilustrační foto z předchozích ročníků

Již 46. sokolské setkání v Oetzu

■ V rakouském Oetzu, v místě, kde v roce 1884 tragicky zahynul zakladatel Sokola dr. Miroslav Tyrš, se o svatodušních svátcích, které letos připadly na 8.–10. června, konalo tradiční mezinárodní sokolské setkání. Tato setkání střídavě pořádají Sokol Mnichov a Sokolské župy Rakouská a Švýcarská. V letošním, již 46. ročníku, připadla pořadatelská role Sokolu Mnichov, který stál u zrodu této tradice. Toto mezinárodní sokolské setkání mělo v mnohém již tradiční program: sportování, jako na-

roku 1884 Dr. Miroslav Tyrš zahynul. Mezinárodní setkání v Oetzu bylo rovněž vhodnou příležitostí k uskutečnění zasedání Zahraniční obce sokolské. To se letos uskutečnilo v neděli 9. června. Vzhledem k vyžádané zkrácené uzávěrce tohoto vydání časopisu Sokol (odcházel do tiskárny ještě v době konání setkání) přineseme podrobnější zpravodajství a aktuální fotografie z letošního setkání v Oetzu v příštím vydání časopisu Sokol.

příklad turnaj ve volejbalu, běh kolem Piburgského jezera pro děti i dospělé a další sportovní aktivity. Chybět samozřejmě nemůže ani tradiční táborák, který je vždy vítanou příležitostí k neformální zábavě. O kulturní část setkání se starají kulturní soubory z České obce sokolské. Letos to byly folklorní soubor Kyčera ze Sokola Praha Vršovice a soubor Kryšpánek. Vždy v pondělí se koná zádušní mše, kulturní program a poté slavnostní průvod k pamětním deskám u řeky Achy na místo, kde

Vítězové fotografické soutěže

■ Komise pro práci s mládeží a seniory vyhlásila počátkem letošního roku dvě fotografické soutěže: jednu pro mládež (s pěti věkovými kategoriemi), druhou pro seniory, obě s názvem Sokolské okamžiky. Jak již napovídalo téma „Život v Sokole“, fotit bylo možné například cvičení, výlety, soutěže apod., nebo bylo možné zaslat i vzpomínkové fotky na XVI. všesokolský slet. Slavnostní vyhlášení výsledků se uskutečnilo o prvním květnovém víkendu v Praze.

Vítězové jednotlivých věkových kategorií a další vyhodnocení účastníci byli pozváni do Prahy na vernisáž z těchto fotografií a na následný víkendový pobyt se sportovním zaměřením pro účastníky soutěže pro mládež a s kulturním programem pro vyhodnocené ze soutěže pro seniory. Do soutěže poslalo své práce na pět desítek autorů z deseti sokolských žup.

Vítězové jednotlivých kategorií

I. kategorie (8–9 let): 1. místo Radek Mincu (Sokol Hluboká nad Vltavou), 2. Antonín Polák (Sokol Michle), 3. Lucie Fučíková (Sokol Michle)

II. kategorie (10–11 let): 1. místo Nikola Sedláčková (Sokol Spořilov), 2. Alexandr Prekrški (Sokol Michle), 3. Míša Knapová (Sokol Praha1 Staré Město), Kateřina Čejková (Sokol Michle)

2. místo Kuba Macoszek
Sokol Libeň

1. místo Nikola Sedláčková, Sokol Spořilov

1. místo Natálie Řezníčková,
Sokol Nasavrky

1. místo Radek Mincu, Sokol Hluboká nad Vltavou

III. kategorie (12–13 let):

1. místo Natálie Řezníčková (Sokol Nasavrky), 2. Eliška Němcová (Sokol Nasavrky), 3. Jakub Řezníček (Sokol Nasavrky), Viktor Černík (Sokol Nasavrky)

IV. kategorie (14–15 let):

1. místo Lucie Přepchalová (Sokol Nasavrky), 2. místo Aleš Česnek (Sokol Veltěž), 3. Kristýna Holcová (Sokol Nasavrky), Veronika Kolářová (Sokol Veltěž)

V. kategorie (16–18 let): 1. místo Karolína Vlčková (Sokol Valašské Meziříčí),

2. Kuba Macoszek (Sokol Libeň), 3. Kateřina Jedličková (Sokol Nasavrky).

Senioři: 1. místo Eva Panzová (Sokol Pankrác 2.), 2. místo Irena Římnáčová (Sokol Vinohrady), Věra Čížkovská (Sokol Praha 1 Staré Město), 3. Jaroslav Novák (Sokol Hradec Králové Pražské Předměstí).

Čestná uznání obdrželi: Vlastimil Baumgartl (Sokol Karlovy Vary), Vladimír Richter (Sokol Vinohrady), Slávka Petrášová (Sokol Katovice), Helena Šťastná (Sokol Chrástava), Jaroslav Pavlík (Sokol Brno I), Bořivoj Sopr (Sokol Brandýs nad Labem). ☺

1. místo Eva Panzová, Sokol Pankrác

ČOS v datech a statistikách

Členská základna České obce sokolské pro r. 1998 až 2019

	dospělí			dorost		žactvo		mládež	celkem	počet	počet
	muži	ženy	celkem	hoši	dívky	hoši	dívky	celkem	členů	T.J.	žup
k 1.1.2013	50 001	51 083	101 084	5 578	3 907	25 577	25 678	60 740	161 824	1 120	42
k 1.1.2014	48 798	49 533	98 331	5 291	3 814	25 999	26 336	61 440	159 771	1 109	42
k 1.1.2015	47 280	47 607	94 887	5 367	3 659	26 736	27 384	63 146	158 033	1 106	42
k 1.1.2016	45 126	45 502	90 628	5 043	3 546	28 885	29 134	66 608	157 236	1 102	42
k 1.1.2017	43 490	44 503	87 993	5 050	3 738	30 593	32 497	71 878	159 871	1 084	42
k 1.1.2018	42 109	42 950	85 059	5 075	3 871	31 592	33 757	74 295	159 354	1 063	42
k 1.1.2019	41 005	42 104	83 109	5 316	4 076	32 155	35 553	77 100	160 209	1 059	42

Největší tělocvičné jednoty 2019

	TJ. Sokol	členové
1.	Brno I.	2 386
2.	Pardubice I.	2 078
3.	Praha Vršovice	1 643
4.	České Budějovice	1 609
5.	Písek	1 553
6.	Hradec Králové	1 519
7.	Praha Královské Vinohrady	1 460
8.	Praha Dejvice I.	1 138
9.	Pražský	1 115
10.	Říčany a Radošovice	1 010

Největší župy

župa	členové
Východočeská - Pippichova	9803
Jana Máchala	8833
Jihočeská	8700
Jana Podlipného	8329
Jungmannova	8216
Pražská - Scheinerova	7788
Plk. Švece	7117
Dr. Jindry Vaníčka	6257
Podbělohorská	6192
Barákova	6007

Největší sokolské kraje

Kraj	členové
Středočeský	26 777
Praha	22 309
Jihomoravský	22 249
Královéhradecký	11 898
Olomoucký	11 615

Největší sporty OS ČOS podle registrací

	členové
volejbal	5656
fotbal	5653
stolní tenis	4660
atletika	4453
sportovní gymnastika	4361
florbal	3439
tenis	3055
basket	2828
házená	2519

Projekt pro předškolní děti - počty zapojených:

ročník	školky	děti	učitelé
2016/2017	150	10 184	491
2017/2018	689	44 856	2 277
2018/2019	710	43 730	2 396

Stranu připravil: Marek Brodský

Letos naše Tělocvičná jednota Sokol Volyně oslavovala dvě kulatá výročí. Uplynulo 150 let od jejího založení a 90 let od postavení sokolovny. Hlavní oslavy se konaly 10.–12. května. A v září plánujeme výlet do Prahy, kdy bychom rádi, právě ve dnech 150. výročí, navštívili Tyršův dům a místa spojená se Sokolem.

V pátek se konala vernisáž výstavy „Silou lví, vzletem sokolím“, na kterou přišlo hodně lidí. Pracovníci muzea nám připravili velmi pěknou expozici s mnoha fotografiemi, zajímavými dokumenty, kroji, náčiním apod. Donedávna si nikdo z nás nebyl jistý přesným datem založení jednoty. Teprve několik dní před vernisáží vedoucí muzea K. Skalický našel článek, který dokazuje, že sokolská jednota ve Volyni byla založena 16. 9. 1869. Příjemnou atmosféru podvečera umocnilo hudební vystoupení dětí pod vedením manželů Hartlových a chutné občerstvení, které připravily ženy z oddílu volejbalu.

Sobota byla hlavním dnem oslav. Již od dopoledne byla sokolovna otevřena návštěvníkům, kteří si mohli prohlédnout výstavu zaměřenou na současnou činnost jednoty. Rovněž zajímavé byly panely zapůjčené od Vzdělávacího odboru ČOS. Týkaly se historie sletů a Sokolské stráže. Na uvítanou si každý mohl vzít perníček s logem Sokola a zakoupit upomínkové předměty. Lidí stále přibývalo a zdálo se, že se do sálu už ani nevejdou. Účinkující byli připraveni, napětí rostlo. Krátce po třetí hodině zazněly fanfáry a poté za zvuků sokolských pochodů sálem prošli praporečníci s historickými prapory, děti v historických cvičebních úborech a zástupci oddílů. Praporečníci, starost-

Dvojí výročí Sokola Volyně

ka jednoty a významní hosté vystoupili na jevišti, které jsme se při příležitosti oslav rozhodli opravit. Byli jsme překvapeni, že pod mnoha vrstvami oranžové, bílé a žluté barvy se objevila původní výmalba. Rozhodli jsme se ji zachovat. Všichni tedy viděli jeviště tak, jak jej naši předkové před 90 lety vymalovali. Proběhlo slavnostní zahájení, kterého se ujala starostka jednoty sestra O. Holoubková, zazněla povzbudivá slova bývalého župního náčelníka br. V. Marka a starosty města Volyně M. Červeného. Všem jsme představili náš nový prapor, který požehnal volyňský farář p. Löfellmann a na který připnul pamětní stuhu Předsednictva ČOS bratr V. Marek. Předali jsme také ocenění za práci 11 cvičitelkám a cvičitelům. Poté se rozběhl bohatý program, ve kterém vystoupily prakticky všechny oddíly všestrannosti. Např. oddíl Žactvo – tanec předvedl choreografii na píseň Cizí zed' a děti vyzvaly diváky, aby nám na vyrobenou „zed“ pod jevištěm napsali milé vzkazy. A opravdu – večer byla naše „zed“, kterou máme schovanou na památku, zcela popsaná

vzkazy a jmény – Miluji Sokol, Sokol je nejlepší atd. atd. Akademii zakončilo starší žactvo ukázkou sletové skladby Cirkus, kdy se v jejím samotném závěru před diváky objevilo (složené jako puzzle) logo Sokola.

Akademii však oslavy neskončily. Sál jsme připravili k večernímu posezení při hudbě a tanci a v deset hodin večer zazářil nad našimi hlavami překrásný ohňostroj – na sokolovně svítila číslice 90, nebe bylo osvětlené a vypadalo to, jako kdyby se na sokolovnu a na nás snášely hvězdy.

Sokolovna ožila i v neděli odpoledne, kdy volyňské děti přijaly naši pozvánku do otevřených cvičebních hodin sportovní gymnastiky, atletiky, pohybových her, stolního tenisu a volejbalu.

I oddíl stolního tenisu přispěl svou „troškou“ – výročí věnoval 11. ročník turnaje 3členných družstev „O pohár Sokola Volyně“, který se konal 4. 5., a uspořádal 18. 5. vzpomínkové setkání žactva, nyní již dospělých, úspěšně reprezentujících jednotu před více než 20 lety.

Olga Holoubková

100 let Sokola Padochov

■ Sokol Padochov si koncem letošního července připomíná již 100. výročí svého založení. Vzhledem k tomu, že v době jubilea budou prázdniny, rozhodl výbor jednoty, že jeho oslava se uskutečníme 28. září. Budou sehrány sportovní turnaje, uspořádána výstava fotografií a tiskopisů, doplnění spisů ve stránce Zborov a uspořádán slavnostní koncert.

Již v roce 1914 navštěvovalo devět členů z naší obce cvičební hodiny v Sokole Oslavany. V roce 1917 byla v Padochově založena pobočka oslavanské jednoty. Podařilo se získat potřebnou místnost, tzv. „verandu“ v místním hostinci. Začalo se cvičit 29. 7. 1917 ve Žlebí (Žlábku) na popud Karla Vrbase a Jana Hrůzy, dále pak v hospodě. Pobočka s mateřskou jednotou oslavanskou byla jednou z těch, které v nejhroší době válečné vyvíjela v tehdejší župě Rastislavově velmi dobrou činnost. 26. ledna 1919 byl ustanoven jedenáctičlenný prozatímní výbor. Starostou byl zvolen br. Josef Suchý, náčelníkem Václav Vampula, náčelnicí Anna Veselá a jednatelem Vilém Karpfl. Velkou ranou pro členstvo byla výpověď k 1. březnu z verandy hostince. Po mnoha jednáních s Rosickou báňskou společností se podařilo pronajmout starou kovárnu u jámy Františka. Čtyři měsíce práce bratrů a sester, dorostu

a žactva, kteří odvezli hromady rumu, železa, opravili střechu, podlahu, cestu a hřiště, byly úpravy 13. července slavnostní besídkou ukončeny.

Tou dobou bylo požádáno o registraci a schválení stanov na patřičných úřadech. Tělocvičná jednota Sokol Padochov byla povolena a založena 27. července 1919. Na následující valné hromadě byl zvolen první oficiální výbor. Starostou se stal Adolf Růžička, náměstek Vilém Karpfl, náčelník Václav Vampula, náčelnice sestra Františka Prokšová a hospodář Josef Kotouč. Jednota zahájila svou činnost v nové tělocvičně s 56 členy. V jednotě byl též ustanoven odbor divadelní a pěvecký. Ve cvičební míst-

nosti o rozměrech 20 x 7 metrů bylo i jeviště, kde členové jednoty pořádali divadelní představení. Za utržené peníze se kupovalo nové nářadí. Jednota vlastnila v té době již bradla, hrazdu, kladinu, koně, kruhy, žíněnky, šplhadla, oštěp, stojany ku skoku a můstek, vše v hodnotě 3 512 korun. Vybavení tělocvičny, jeviště, knihovny spolu s cenou nářadí udávalo jmění ve výši 12 475,17 korun. Po výpovědi z tělocvičny na Františce započali naši dědové a otcové po „šichtách“ sami stavět novou budovu sokolovny, která byla slavnostně otevřena v roce 1931 a slouží široké veřejnosti dodnes.

M. Růža, starosta Sokola Padochov

čeps

Vedeme energii těm, kteří ji násobí

Sokolská všestrannost – šířitel pohybové gramotnosti

V letech mezi sjezdy žije Sokol svými „každodenními“ či pravidelnými činnostmi, ale i některými ojedinělými projekty, z nichž některé jsou víceleté či dlouhodobé.

V drtivé většině s nimi přichází – a také o ně pečuje a kompletně zajišťuje – Odbor všestrannosti ČOS. Což je zcela logické, vždyť sokolská všestrannost má největší počet členů, díky nim se ČOS může pochlubit nejpočetnější organizovanou skupinou lidí v České republice, která se zabývá sportem pro všechny. Tento úspěch lze jednoznačně připsat sokolským cvičitelům, kterých odbor všestrannosti eviduje 5 341 ve dvanácti odbornostech, hlavním cílem jejich činnosti je šíření pohybové gramotnosti v naší společnosti s důrazem na rozvoj morálně volných vlastností.

Ve cvičebním roce se Odbor všestrannosti zabývá pravidelnou činností spočívající v metodické práci se cvičiteli prostřednictvím cvičitelských sborů jednotlivých kategorií a dále odbornými komisemi, které řeší vybranou odbornou problematiku, která prochází všemi věkovými kategoriemi, spadající pod tento odbor atd., a samozřejmě v pohybové oblasti, když pravidelně každoročně pořádá jednu ročně i soutěže a přebory. Výčet všech akcí – sokolské veřejnosti dobře známých – by vydal na poměrně dlouhý seznam... tak tedy jen několik čísel, v rámci centrální termínové listiny se akcí zúčastnilo za tři roky 47 234 účastníků, ročně je do této listiny zařazeno zhruba 85 akcí. Toto je ale jen vrchol pomyslného ledovce, protože jsou tu akce žup a jednot, které za tři roky zapojily do pohybu 910 083 účastníků, v roce 2018 se uskutečnilo celkem 5 276 akcí pořádanými tělocvičnými jednotami a župami. Do těchto čísel ale není zahrnut slet a projekty. Zastavme se tedy především u mimořádných projektů, které mají celospolečenský, celorepublikový i mezinárodní rozměr, jen v minulém cvičebním roce se do nich zapojilo 115 881 účastníků. Z těchto mimořádných a úspěšných projektů je třeba zmínit každoroční projekt Sokol spolu v pohybu, zajišťování zapojení do významných mezinárodních projektů jako MOVE Week či reprezentace na světových gymnestrádách. Mimořádný a ojedinělý (jak

z celorepublikového, tak i světového pohledu) – a také mimořádně úspěšný – je projekt pro předškolní děti „Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky“, jehož třetí ročník právě končí a do něhož se zapojilo přes 49 000 dětí.

Odbor všestrannosti má pro svoji činnost vybudované pevné základy (jak invencí nápadů, tak v lidském zájmu – v činovnících, cvičitelích a dalších dobrovolnících, o něž se může opírat i v následujícím období. Co pro nadcházející léta tedy Odbor všestrannosti ČOS připravuje? Na to se ptáme staronového náčelníka ČOS bratra Petra Svobody.

V současnosti vrcholí přípravu na gymnestrádu v Dornbirnu. Jak jsi s nimi spokojený?

Jako každá příprava na takto velkou akci nás nutí věci vidět z několika pohledů. Ten první ukazuje, že se podařilo za řadu let vytvořit velmi dobrou partu lidí, kteří jsou ochotni podstoupit cokoli, aby mohli přispět k reprezentaci naší organizace, a toto své nadšení přenášejí i na své okolí. Letošní výprava Sokola je největší v historii, celkem Sokol reprezentuje 611 účastníků (dvě hromadné skladby a pódiový blok), je naprosto úžasné že se podařilo spojit do společného vystoupení nejen účastníky z ČOS, ale že spolu vystoupí cvičenci ze Sokolské únie Slovenska, Sokola Vídeň, Sokolské župy Švýcarské. Z druhé strany není to pouze Sokol, kdo bude ČR reprezentovat, je to také ČASPV a ČGF, s nimiž tvoříme společnou výpravu a tím pádem také řešíme všechny organizační záležitosti.

Končí třetí ročník projektu „Svět nekončí za vrátky...“. Připravujete již další ročník, a jaké zkušenosti přinesl ten právě končící?

V současné době je třetí ročník uzavřen, děti, které pilně sportovaly, do-

staly drobné odměny a v této chvíli analyzujeme zpětné vazby od realizátorů. Ukazuje se, že cesta, na kterou jsme se dali, byla správná, že se vyplatí jít neprošlapanou cestou a dát na intuici a riskovat. Další ročník byl již vypsaný, hlavním úkolem bude více propojit zapojené mateřské školy s tělocvičnými jednotami v místě jejich působnosti a naopak, připravujeme řadu seminářů a metodických materiálů.

Odbor všestrannosti ČOS v posledních letech zajišťuje významnou část propagace Sokola na veřejnosti, a to – vedle jiných akcí – na veletrzích, kde zajišťuje jak stánek ČOS, tak se především stará o doprovodný program těchto veletrhů. Zkušenosti ukazují, že to je efektivní forma oslovování nesokolské veřejnosti. Jak dosavadní spolupráci s veletržními správami hodnotíš a jaké jsou plány v tomto směru do budoucna?

Spolupráce je určitě na velmi dobré úrovni, je to dáno dle mého názoru tím, že nabízíme něco, co doplňuje portfolio veletrhů a ve svém důsledku i kvalitativně díky našim cvičitelům převyšuje komerční nabídku. Bohužel, kvůli tomu, co jsem řekl, je poptávka po našich službách velmi vysoká a nejsme ji schopni uspokojit. Problém není v tom, že bychom náš koncept nemohli realizovat na dalších akcích nebo nedali dohromady naše cvičitele, ale jde o profesionály, které bychom potřebovali mít po celé republice a ty pověřit přípravou a realizací. Opět se ukazuje velmi potřebné zřízení detašovaných pracovišť OV ČOS na vybraných místech, tak, abychom mohli vytvářet kvalitní podporu pro činnost našich dobrovolných cvičitelů.

Veřejnost oslovují každoročně akce projektu Sokol spolu v pohybu. Připravujete pro letošní ročník nějakou novinku?

Princip akce se nemění, chceme ukázat Sokol jako otevřenou organizaci s velice pestrým programem plnou dobrých nápadů a fajn lidí. Proto nezáleží, jakou formu prezentace pořadatel zvolí, zda se bude jednat o otevřenou cvičební hodinu, tradiční akci, kterou jednota v tomto termínu pořádá, nebo naprosto

originální koncept, který si chtějí pořadatelé otestovat v době, kdy je na Sokol upřena pozornost veřejnosti. Společné je, že deklarujeme maximální otevřenost a ochotu spolupracovat. Samozřejmě připravujeme pro zájemce několik konceptů jako je testování, sportovní dopoledne pro mateřské školy nebo seniorské hry. Týden se uskuteční v termínu 16.–22. 9. 2019, uzávěrka přihlášek pro ty, kteří chtějí získat materiální podporu, je do 21. 6. 2019, ostatní se samozřejmě mohou hlásit až do září.

Důležitá je standardizace vybavení tělocvičen. Tomu má sloužit projekt Sokol 21. Jak hodnotíš jeho dosavadní průběh, zkušenosti z něj a jak bude pokračovat v následujících letech?

Z mého pohledu naplňuje to, co jsme od něj očekávaly. Jde o to pouze nezvyšovat úroveň vybavení tam, kde je již na velmi dobré úrovni, ale snažit se zvýšit dolní úroveň, která se týká 80 % tělocvičných jednot. Příklad bych to ke koloně aut, jejíž rychlost určuje nejpomalejší vozidlo. A nám jde přeci o to, abychom dostali celý Sokol někam dál. Zároveň je potřeba dávat tomu málu finančních prostředků, které máme, přidanou hodnotu a pomoci jednotám v orientaci ve velmi širokém sortimentu vybavení. V současné době probíhá poptávkové řízení na nářadí, které schválil zařadit pro další období sraz župních náčelníků a náčelnic.

Je před námi další období naší organizace, jak ho vnímáš Ty, co je podle Tebe mimořádně významné, důležité?

V roce 2020 Sokol oslaví výročí 30 let od svého znovu obnovení. Během uplynulého 30letého období naše organizace stála před řadou šancí a příležitostí, mnohé úspěchy dosáhla, ale také mnohé z nich, bohužel, naplnily jiné organizace. Někdy chyběla iniciativa a větší otevřenost programových útvarů, jindy to byl legislativní rámec organizace, který akceptoval více nejnútnejší návaznosti na právní řád ČR, než vlastní vývoj a postavení spolku ve sportovním prostředí.

Jsem přesvědčen, že projekt naší organizace je naprosto unikátní a neměli bychom se jej snažit jen spoutávat tím, co známe a víme, ale snažit se hledat nová a originální řešení, tak, abychom byli vždy o krok před ostatními. Většina lidí dnes bojuje buď se strachem, nebo kalkuluje s prospěchem. Bylo by fajn, kdybychom v tomto byli jiní.

Šťastnou cestu do Dornbirnu!

■ Pár set kilometrů a pár týdnů dělí početnou sokolskou výpravu od cesty do rakouského Dornbirnu – po letech se zde od 7. do 14. července uskuteční 16. světová gymnestráda. Sokolští cvičenci představují nejpočetnější část celé české výpravy na tento významný sportovní svátek. Celkem se gymnestrády zúčastní kolem 22 000 cvičenek a cvičenců z celého světa. Z České republiky bude kolem 900 cvičenců a cvičenek z ČOS, ČASPV a ČAUS. Z České obce sokolské jich je přes 600, což znamená, že se jedná nejen o nejpočetnější zastoupení v české výpravě, ale také že na letošní gymnestrádu pojedou nejvíce sokolů za dobu od znovuoobnovení Sokola.

V Dornbirnu se letos sokolové představí ve třech skladbách – Spolu reprezentující Českou a Slovenskou republiku, Borci a pódiová skladba Pojdme nabarvit svět. Kromě tří skladeb byla vybrána na vystoupení v Galaprogramu skupina skokanů na trampolínách z T. J. Sokol Kampa. To je pro naši republiku i Českou obec sokolskou velkou poctou, protože na tento program jsou vybíráni jenom ti nejlepší z celého světa.

O přípravách sokolských cvičenek a cvičenců na gymnestrádu v Dornbirnu jsme v časopise informovali již dříve (mj. v letošním dubnovém vydání). Po návratu jednotlivých

skladeb vstoupily počátkem června přípravy do finální fáze – v neděli 2. června se v hanácké metropoli, na stadionu TJ Lokomotiva Olomouc, v těsné blízkosti olomoucké sokolovny, konala generální zkouška sokolských skladeb. Ráno probíhaly zkoušky (skladba Spolu byla v Olomouci již od pátku) a od 14.00 do 15.00 vystoupení. Skladba borci měla nejprve zkoušku ve Speciální škole pro sluchově postižené na Třídě Kosmonautů a poté na stadionu, kde bylo i odpolední vystoupení. Atmosféru z generální zkoušky přibližujeme několika fotografiemi.

Foto Ivo Antušek a OV ČOS

Mladší žactvo přivítala na přeborech Plzeň

■ První červnový víkend uspořádala Sokolská župa Plzeňská přebor ČOS ve sportovní všestrannosti mladšího žactva. Co tomu předcházelo? Kvůli volbám do Evropského parlamentu, kdy ve většině škol byly zřízeny volební místnosti, se musel původní termín přeborů posunout o týden. To značně zkomplikovalo pořadatelům zajištění sportovních zařízení. Například sportovní hala T. J. Slavoj, kde

měly proběhnout závody SG, byla v novém termínu již obsazená. Nakonec se podařilo zajistit tělocvičnu v T. J. Sokol Skvrňany. Pro značnou vzdálenost od ostatních sportovišť a ubytovacích kapacit museli pořadatelé použít přepravu autobusy. Velmi nám pomohl Magistrát města Plzně, který přepravu nejen finančně podpořil, ale pomohl nám i se zajištěním velkokapacitních autobusů PMDP na

přepravu závodníků, jejich doprovodu a rozhodčích.

Vše fungovalo bezvadně podle našeho jízdniho řádu a časových harmonogramů přeboru. 31. května v pátek odpoledne se začaly sjíždět výpravy do Benešovy ZŠ, kde byli všichni společně ubytováni. Přeborů se zúčastnili závodníci z 22 žup. Do Plzně přijelo 136 závodníků, 73 členů jejich doprovodu a 66 rozhodčích a přebor zajišťovalo a organizovalo 26 osob. Celkem se zúčastnilo 301 osob. V sobotu 1. června čekal malé závodníky a závodnice velmi nabitý program.

V tělocvičně T. J. Sokol Skvrňany se všichni shromáždili ke společnému nástupu a slavnostnímu zahájení přeborů. Po slibu závodníků a rozhodčích se obě chlapecké kategorie přemístily na atletické závody na stadion T. J. Sokol Petřín. Děvčata zůstala ve Skvrňanech, kde plnila svoje gymnastické disciplíny a šplh.

Po obědě se závodníci a závodnice na sportovištích vystřídali – děvčata čekala atletika, kluci závodili ve sportovní gymnastice a šplhu. V neděli pokračovaly přebory závody v plavání. To se uskutečnilo v plaveckém bazénu SK Radbuza. Po plavání už čekalo na organizátory pouze sečíst všechny výkony, body, napsat diplomy a připravit halu na slavnostní vyhlášení výsledků. V městské hale Lokomotiva byli nejen vyhlášeni vítězové jednotlivých sportovních odvětví soutěže sportovní všestrannosti (plavání, SG, šplh a atletika), ale i přeborníci a nejlepší družstva pro rok 2019. Byli jim předány medaile, diplomy a věcné ceny.

Podle ohlasů byly přebory mladšího žactva v Plzni výborně připravené. Účastníci si pochvalovali hladký průběh celé akce, dopravu mezi sportovišti a vyjadřovali svoji spokojenost a podporu organizátorům. Závodům přálo i počasí, a tak se v neděli z Plzně všichni rozjízďeli do svých domovů příjemně naladěni.

Kompletní výsledkovou listinu naleznete na webových stránkách ČOS – na adrese:

<https://www.sokol.eu/priloha/35429/p-cos-sv-mladsiho-zactva-plzen-2019-vysledky.pdf>

Pavel Strejček, ředitel přeboru

ČOS zná své přeborníky ve všestrannosti

■ Začátek června se každý rok nese v duchu sportovní všestrannosti. Závodní sezóna vrcholí přeborem ČOS ve sportovní všestrannosti pro starší žactvo, dorost a dospělé, který se každoročně koná v Praze. Letos se přebor konal 8. a 9. června a sjelo se na něj 165 závodníků se svými cvičiteli – celkem jich s nimi přijelo 38 – z 23 sokolských žup. Na správnost provedených cviků a měření v konkrétních disciplínách dohlíželo 60 rozhodčích, kteří měli k ruce 45 organizátorů z řad pořádajícího odboru všestrannosti a dalších dobrovolníků.

Po sobotním slavnostním zahájení v Tyršově domě se závodníci rozutekli na příslušná sportoviště podle přesných časových rozpisů, kde se konaly jednotlivé disciplíny – sportovní gymnastika a šplh pro mužské složky v Tyršově domě a pro ženské složky v přílehlé Nosticově tělocvičně, atletika na stadionu Na Kotlářce, Praha 6. Všechny tyto disciplíny museli závodníci absolvovat během jednoho dne a v neděli závod ukončili plaváním v bazénu Tyršova domu. Dvoudenní zápolení vyvrcholilo slavnostním vyhlášením výsledků za přítomnosti náčelnice ČOS sestry Lenky Kocmichové, náčelníka ČOS bratra Petra Svobody a ředitele závodu bratra Pavla Strejčka.

Celkové výsledky jsou zveřejněny na webu sokol.eu a na facebooku Sportovní všestrannosti.

Závod ve sportovní všestrannosti je velmi náročný, a tak ne všichni závodníci dospěli do zdárného konce ve všech disciplínách. Letošní přebor dokončilo 158 sokolů a všem gratulujeme za jejich odhodlání a všestranné nadání. Největší gratulace ale patří všem výhercům v jednotlivých disciplínách a obrovský obdiv pro přebornice a přeborníky, kteří nakonec kralovali v celkovém součtu bodů. Přebor ve sportovní všestrannosti proběhl v příjemné atmosféře a duchu fair play. Děkujeme za to všem zúčastněným závodníkům, cvičitelům, rozhodčím a organizátorům a v neposlední řadě i divákům, kteří svou podporou doplňovaly sportovní výkony po celý víkend.

Alžběta Kujanová, metodička OV ČOS

Přeborníci a přebornice ČOS ve sportovní všestrannosti za rok 2018/2019:

Žákyně III	Martina Koňáková	Sokol Milevsko
Žákyně IV	Bára Sulanová	Sokol Milevsko
Dorostenky	Pavla Molíková	Sokol Milevsko
Ženy	Jaroslava Novotná	Sokol Příbram
Žáci III	Lukáš Pikula	Sokol Ořechov
Žáci IV	Omar Dubec	Sokol Brno I
Dorostenci	Tomáš Pouček	Sokol Příbram
Muži	Marek Matoška	Sokol Písek

FOTO: MARIE BRUNEROVÁ A MARKÉTA NAVRÁTILOVÁ

Informační meeting ke 12. Eurogymu 2020

Atmosféru panující na Eurogymu dokresluje několik fotografiemi z ročníku, který se v roce 2016 konal v Českých Budějovicích a na jehož ohromném úspěchu se výrazně podílela Česká obec sokolská

■ Druhý květnový víkend se konalo první informační setkání k nadcházejícímu 12. Eurogymu, který se bude konat 2.–16. 7. 2020. Největší gymnastický festival pro mládež, který se koná každý druhý rok vždy v jiném evropském státě, bude příští rok hostit „Země ohně a ledu“ – tedy Island, a to přímo v hlavním městě Reykjavíku. Island nabízí krásnou a čistou přírodu, horké prameny a gejzíry, ledové vodopády, sopečné pláně a laguny a také velmi větrné a proměnlivé počasí.

Eurogym je nesoutěžní přehlídka skupin z různých koutů Evropy. Jednotlivé národní skupiny předvedou svá vystoupení na pódii, která budou instalována na veřejných prostranstvích v centru Reykjavíku. Mimo vystoupení na účastníky čekají workshopy, gymzóny, přednášky, Eurogym Gala, zahajovací a závěrečný ceremoniál a závěrečná společná party. Pro zájemce je připravena i nesoutěžní přehlídka European Gym for Life

Challenge, která se uskuteční den před zahájením samotného Eurogymu.

V rámci setkání, které za Českou republiku navštívila Alběta Kujanová, metodička Odboru všestrannosti ČOS, navštívili vyslanci evropských gymnastických federací místa, kde se budou jednotlivé části programu Eurogymu konat. Celodenní meeting zahrnoval i návštěvu zdejšího plaveckého areálu, který bude v centru konání celého festivalu, a kde si mohli vyzkoušet termální lázně s jezírky o různé teplotě

vody, což bylo příjemné zpestření jinak náročného programu.

Během následujících týdnů budou na župy rozslány veškeré informace a přihlášky.

„Pokud uvažujete o návštěvě Eurogymu a váháte, zda absolvovat s dětmi cestu letadlem na Island, rozhodně Vám doporučuji do toho jít, protože ten zážitek určitě stojí za to,“ říká Alžběta Kujanová.

Další info na

<http://www.eurogym2020.com/>

MOVE Week 2019 v Sokole

■ Na sedm desítek různorodých a pestrých akcí – takový je letošní sokolský příspěvek do celoevropského projektu MOVE Week, který se letos konal od 25. května do 2. června. Díky sokolským tělocvičným jednotám a oddílům se tak Česká obec sokolská opětovně zařadila mezi nejaktivnější realizátory tohoto projektu, který si dlouhodobě klade za cíl přivést miliony Evropanů k pohybu. O některých z akcí nám zaslali zprávy a fotografie dopisovatelé.

Královské Vinohrady

Do akce Move Week se tradičně přihlásila i T. J. Sokol Praha Královské Vinohrady, letos dvěma akcemi. První se konala v úterý – závody v atletice nejmladších věkových kategorií. Velmi špatné počasí sice neumožnilo uspořádat závody na hřišti (to by byly spíše závody „plavecké“), ale naštěstí vinohradská jednota má tak velkou tělocvičnu, a tak závod mohl proběhnout i pod střechou a rodiče a děti i předškoláci si všechno náležitě užili. Ve čtvrtek pak byla na programu tradiční Koloběžkiáda.

Tišnov

V Sokole Tišnov probíhal po celou dobu Týden otevřených dveří. Zájemci se mohli přijít podívat do jakékoli hodiny Sokola a třeba si i zacvičit. Pozvání se

neomezovalo jen na děti, Sokol nabízí pohyb všem věkovým kategoriím.

V pondělí 27. 5. navíc v rámci projektu připravily starší žákyně oddílu všestrannosti (gymnastiky) zábavné odpoledne pro děti. Na hřišti Sokola uspořádaly tišnovské gymnastky pod vedením cvičitelky Jany Wágnerové, Evy Brázdové, Nicol Strakové, Moniky Burianové a Pavly Musilové zábavné soutěže, úkoly a cvičení pro děti všech věkových kategorií.

Pavla Musilová

Milovice

Tradiční nohejbalový turnaj Věrné gardy Milovice probíhá na sokolském venkovním kurtu každoročně již několik let a je velice oblíbenou úspěšnou akcí, ale letošní ročník byl poprvé registrován právě do celoevropské akce Move Week. Turnaje se účastnilo celkem 12 hráčů nalosovaných do čtyř tříčlenných týmů, které si proti sobě zahrály dva rozdělné turnaje.

Zatímco nohejbalisté bojovali o každý bodík venku na nově upravené antuce, uvnitř sokolovny probíhal Move Week Salming seminář o zdravém běhání s oblíbeným maratonským vodičem Michalem Vítů nejen pro běžce, ale také pro širokou veřejnost se zájmem o zdravé běhání, prevence zranění nebo kompenzační cvičení cílené na běh apod.

Olivie Rubášová

MOVE Week

je jednou ze stěžejních akcí celoevropské kampaně zaměřené na propagaci sportu a tělesných aktivit „NowWeMove“, pořádané Mezinárodní asociací pro sport a kulturu (ISCA), jejíž je Česká obec sokolská jedním ze zakládajících členů. Letošní ročník byl již pátý v pořadí. Do loňského ročníku se zapojilo téměř tři a půl milionu účastníků z 38 zemí v Evropě a v Latinské Americe. V letošním roce se v rámci projektu konalo přes tisíc různých událostí po celé Evropě. Česká republika zorganizovala celkem 83 akcí, což byl celkově pátý největší počet ze všech zúčastněných zemí. S účastí více než šedesáti obcí tak velmi výrazně přispěla celému festivalu. Většina událostí se konala právě pod záštitou České obce sokolské.

Sokol Milovice

Sokol Kuřim

Sokol Spořilov

Sokol Ostroměř

S KČT na první trase

■ Klub českých turistů, s nímž Českou obec sokolskou pojí jak historické kořeny, tak současná partnerská spolupráce, slaví letos jedno významné jubileum – 130 let od vyznačení první turistické trasy, která existuje až do dnešních dnů. K tomuto výročí pořádá KČT v sobotu 22. června pochod, jehož cílem je Svatý Jan pod Skalou. Připraveny jsou dvě trasy, obě jsou vedené po nejstarší dochované a stále obnovované turistické trase v ČR. V cíli je pak připraven i bohatý doprovodný program. O této nejstarší trase a turistickém značení hovoříme s předsedou Rady značení KČT Pavlem Přílepkem.

První trasa existuje nepřetržitě 130 let, došlo v průběhu času k nějakým změnám v jejím vedení, či stále vede úplně stejně?

Podle popisu v Časopise turistů z roku 1890 je trasa od nádraží Karlštejn přes hrad Karlštejn, kolem Dubu Sedmi bratří, přes Bubovické vodopády pod Dounáčem, hájovnu Boubová, přes Propadlé vody do Svatého Jana pod Skalou a odtud kolem Dubu na Herinkách do Berouna stále vedena ve stejné historické trase.

Současné značky jsou tvořeny obdélníkem s dvěma bílými pruhy a uprostřed s pruhem příslušné barvy podle náročnosti trasy. Jak byla značena první trasa? Odkdy je používáno současné značení? Jaká je historie, respektive vývoj současného značení?

Současná značka je čtverec 10 x 10 cm s pásy 3 cm vysokými. Uprostřed je pás vedoucí barvy a nad ním a pod ním pás zvýrazňovací bílé barvy. Původní značky byla větší, obdélníkové se středním pásem červeným o výšce 10 cm a nad ním a pod ním pás bílé barvy 4 cm vysoký. Zpočátku se značilo pouze červenou vedoucí barvou, pak byla přidána modrá a od roku 1916 se používají čtyři barvy, jak je známe dnes.

Trasa z Berouna do Svatého Jana pod skalou soutěží o prvenství s trasou ze Štěchovic ke Svatojánským proudům, která ale kvůli přehradě zanikla. Kdy tato štěchovická trasa byla vytyčena a dá se vydat po jejích stopách?

Trasa ze Štěchovic ke Svatojánským proudům byla prozkoumána jako první již 11. května 1889, ale vzhledem k tomu, že tzv. nová trasa ještě nebyla připravena, byly zdejší trasy vyznačeny v terénu až v červenci 1889. Při stavbě Štěchovické přehrady byla trasa zrušena. Nyní je začátek a konec původní trasy zaplaven vodami přehrady, ale střední část byla v roce 2014 obnovena jako replika historického značení s historickými směrůvkami a třemi naučnými tabulemi. Replika trasy začíná na modré značce mezi Štěchovicemi a Třebenicemi

u rozcestí Nad přehradou, vede přes rozcestí Kolna a končí u silnice poblíž hráze Slapské přehrady.

Kolik kilometrů vyznačených turistických tras v současnosti v České republice existuje?

Aktuálně máme v České republice více než 43 tisíc km pěších turistických tras a více než 38 tisíc kilometrů cyklotras. O obnovu pěších tras a údržbu směrůvků a stojanů s mapami se stará 1784 značkařů, kteří každý rok projdou a obnoví značení na jedné třetině pěších značených tras. O obnovu značení cyklotras se stará 362 cykloznačkařů, kteří každý rok zkontrolují celou síť značených cyklotras.

-zk-

Další informace k programu oslav naleznete na https://kct.cz/files/_news/127534/Propozice-k-akci.pdf

Výkonnostní sport zažívá úspěšné období

■ Sokolští sportovci pravidelně reprezentují Českou republiku na mistrovstvích světa a Evropy, šest jich dokonce bylo v české výpravě na Olympijských hrách v Riu. Ještě mnohem víc špičkových sportovců pak v sobě nese sokolské sportovní geny – buď jako odchovanci sokolských sportovních oddílů nebo všestrannosti. I podle Petra Syrového, staronového předsedy Odboru sportu ČOS, zažívá výkonnostní sport v Sokole dobré období.

Jak se změnil výkonnostní sport za tři roky od posledního sjezdu?

Z pohledu členské základny by se mohlo zdát, že se za poslední tři roky nic nezměnilo, protože počet sokolů registrovaných pod Odborem sportu je konstantní – bezmála 55 tisíc. Ovšem velký posun nastal ve věkové struktuře, která výrazně omladila. Žactva a dorostu, tedy mladších 18 let, nyní máme přes 56 %. Jednak se díky tomu daří vyrovnávat úbytek dospělých, což je trend, který se týká celého Sokola, ale hlavně je to výborná zpráva pro budoucnost. A také to znamená, že v jednotlivých oddílech i celých sportech se zvyšuje konkurence, což se, jak věřím, promítne do vyšší kvality.

Změnila se v poslední době nějak preference jednotlivých sportů?

Výrazně ne, naše nejpobulárnější sporty jsou stejné: volejbal (5656), fotbal (5653), stolní tenis (4660), atletika (4453), sportovní gymnastika (4361), florbal (3439), tenis (3055), basket (2828), házená (2519). Jeden trend se možná ukázal – po raketovém startu přestal růst počet florbalistů. Buď jsme narazili na nějaký strop u nás v Sokole, nebo se to týká celého florbalu.

Které sporty jsou nejúspěšnější?

Na to, co je úspěch, je mnoho úhlů pohledu. Můžeme mluvit o výsledcích, nebo o třeba tom, že se daří koncepční práce, která posouvá celá odvětví.

Generační symbolika: olympionička Eva Samková, gymnastická legenda Adolfinu Tačová a vycházející atletická hvězda Barbora Malíková – foto z vyhlášení ankety Nejúspěšnější sportovec ČOS

I výsledky můžete posuzovat z pohledu České republiky nebo mezinárodního. Tady máme třeba skvělého vzpěrače Jirku Orsága nebo šermíře Sašu Choupenitche, vynikající atlety Michala Densského, Víta Müllera a další včetně vycházející superhvězdy Barbory Malíkové. V menších sportech září na mistrovství světa kuželkáři, mušerši, naše lakrosisté a další.

Na domácí úrovni zmíním třeba to, že máme dva týmy v extralize florbalistů, dva týmy v interlize házenkářek, extralize volejbalistek, jeden tým házenkářů, basketbalistek a basketbalistů v extraligách. Máme špičkové judo, všechny druhy gymnastiky, stolní tenis, akrobatický rokenrol a tak dále.

Existuje ovšem také velké množství sportovců, kteří jsou ze Sokola, ale na určité úrovni hlavně v individuálních sportech přešli do resortních sportovních center a jejich příslušných klubů – třeba atleti Jakub Holuša, Jan Kudlička, Kateřina Šafránková a mnoho dalších. Strašně mne potěšilo, že Sokol má svou stopu i ve famózním úspěchu našich basketbalistů – na MS pojede i jeden odchovanec Sokola Pražského.

A teď ten druhý pohled na úspěch, který já osobně považuji za stejně významný. Úspěšní jsme, když se nám podaří na špičkové úrovni poskytnout systémovou výchovu sportovce od úpl-

ného počátku – třeba v přípravce nebo v našich oddílech všestrannosti – až po vrchol v podobě nejvyšší soutěže nebo reprezentace. Jeden příklad za všechny – házená v Novém Veselí. Vzpomínám si, jak tam před lety začínali s mládežnickými oddíly. Letos tito tehdejší žáčci, dnes dospělí hráči poprvé postoupili do play-off extraligy. A jejich dorostenecské týmy vládou svým kategoriím.

Jaký jsi měl ty osobně největší sokolský zážitek za poslední tři roky?

Samozřejmě XVI. všesokolský slet, kterému jsme přispěli úžasnou akcí Sokol Gala v úplně zaplněné O2 Aréně. A pak mám třeba radost z toho, že se nám daří každý rok vylepšovat vyhlášení ankety o Nejúspěšnějšího sportovce ČOS. Účastní se i sportovní hvězdy spojené se Sokolem, letos třeba Eva Samková. Je úžasné sledovat, jak ti, kteří si přijdou pro ocenění, najednou zjistí, že jsou součástí velké, slavné a úspěšné sportovní komunity, na kterou můžou být hrdí.

Co teď sokolský sport čeká?

Já bych samozřejmě chtěl zlepšit infrastrukturu v jednotách, na tom musíme intenzivně pracovat. A také zvýšit přítomnost sokolského sportu v médiích, především v České televizi.

-mb-

Vychováváme děti od atletické přípravy, říká trenérka roku Jana Gellnerová

■ Výraznou českou atletickou nadějí, která získává na prestižních mezinárodních závodech přední umístění včetně zlatých medailí, je v současnosti teprve sedmnáctiletá Barbora Malíková ze Sokola Opava. Za jejími úspěchy nestojí jen její velký talent, píle a odpovědnost, ale také práce její trenérky Jany Gellnerové. Vždyť bez špičkového trenérského vedení, bez trenérů, kteří dovedou již v mladším věku rozpoznat talentovanou mládež, motivovat ji a vést k úspěchům asi žádný sportovec v dnešních podmínkách vynikajících výsledků nedosáhne. Jana Gellnerová vedle Barbory Malíkové vede i další mladé atlety, o nichž lze říct, že jsou budoucností české atletiky. Je proto zcela zákonité, že tato sokolská trenérka byla letos v dubnu v anketě Nejlepší sportovci a trenéři ČOS roku vyhlášena nejlepší trenérkou České obce sokolské. Při této příležitosti jsme jí položili několik otázek.

Co Vás přivedlo k trenérské práci a jak dlouho ji již děláte?

Již 30 let. Přivedla mě k ní láska k atletice, jelikož jsem tento sport v mládí provozovala. K atletice mě přivedl pan Otto Halečka, který byl u zrodu třídy s atletickým zaměřením na ZŠ B. Němcové v Opavě.

Od počátku své trenérské kariéry jste trénovala výkonnostní sportovce?

Ze začátku jsem trénovala atletickou přípravku zaměřenou na všestranný rozvoj dětí. Postupně jsem si vychovávala atlety až k výkonnostnímu sportu.

V současnosti je Vaše trenérská práce spojována především se Sokolem Opava a s Barborou Malíkovou. Ale není to jistě jen ona, komu se věnujete. Kolik máte v současnosti svěřenců a jakých věkových kategorií?

V současnosti čítá skupina atletické přípravy a skupina atletiky při T. J. Sokol Opava celkem 180 dětí ve věku 5–20 let. Děti jsou rozdělené pod-

le věkových kategorií: 5–6 let, 7–9 let, 10–12 let, 13–15 let a kategorie nejstarších dětí od 16 let a výše. Atletickou přípravku vede celkem osm mladých trenérů, se kterými jsem navázala spolupráci, někteří z nich jsou moji svěřenci, které jsem vychovávala. Atletická příprava je zaměřena na všeobecný rozvoj. Mladší žactvo (12–13let) je zaměřeno na víceboje, od staršího žactva (14–15let) je již zahájena specializace na jednotlivé disciplíny. Kromě Barči Malíkové mám v reprezentačním týmu Tadeáše For-

mánka (dorostenec) a Adama Grodu (junior). Dalšími nadějnými atlety ve věkové kategorii dorostu jsou Daniel Holuscha, Tína Holoubková, Marie Klapuchová, Michaela Bittnerová, Jakub Knitl.

Váš opavský atletický oddíl vchoval řadu talentů, které ale pak přetáhnou jiné oddíly. Není Vám to trochu líto? Jaké jsou podmínky v Sokole Opava?

Sokol Opava se mi snaží vycházet vstříc. Když trénuje naše velká atle-

Barbora Malíková na archivní fotografii ze světového mistrovství v Keni v roce 2017

tická skupina, zabereme celý stadion. Jedná se o přirozený postup, který je součástí životního cyklu. Vychováváme děti od atletické přípravy. Ty, které zůstanou u atletiky, si již samy vyberou, zda pokračují v mé specializaci (běhy, překážky) anebo přejdou k jinému trenérovi na skoky, vrhy či vytrvalostní běh. Velice ráda vzpomínám na všechny své svěřence, i ty, kteří již se mnou nespolupracují.

Jak často býváte během roku na soustředěních mimo domov, mimo ČR? Jak to zvládáte?

Správná otázka by byla, kdy jsem doma? Práce s dětmi je časově velice náročná. Soustředění bývají zpravidla v době prázdnin, aby děti nezameškaly školní povinnosti. Pořádáme ročně celkem 4–5 soustředění.

Jak svěřenci plní zadané tréninkové úkoly („neodmlouvají“)? Je vůbec při tréninku nějaké místo na diskuzi?

Starší svěřenci jsou velice samostatní a uvědomělí. Pilně plní své tréninkové úkoly. V tréninku máme prostor pro diskuzi i případný kompromis. Vždy zohledňuji aktuální zdravotní i psychický stav jedince. Samo-

zřejmě je i den, tzv. nevydařený, kdy hodně „diskutujeme“.

Vášim neznámějším svěřencem v současnosti je Bára Malíková. Jak Vy a především asi Bára zvládáte – vzhledem k jejímu věku – její roli ve světové špičce i slávu, kterou to přináší?

Barča si je vědoma svého aktuálního postavení. To ovšem znamená jistý tlak (psychický) na její nadcházející výkony, zodpovědnost k sobě samé, popřípadě ke mně jako k trenérce.

Co ostatní Vaši svěřenci, nejsou úspěchy Báry trochu odsunuti do pozadí?

Barča je v tréninkové skupině s nejstaršími dětmi, pracovně ji nazývám TOP skupina. Samozřejmě je někdy náročné skloubit 10 rozvrhů hodin, ale snažíme se přizpůsobit tak, aby tréninky vyhovovaly všem svěřencům.

Jaké máte cíle a plány do budoucna?

Mým cílem je, aby všichni moji svěřenci měli co nejlepší výkony a umístění na lokálních i mezinárodních soutěžích, ale také aby byli především zdraví a navazovali dále na své úspěchy.

Byla jste v anketě ČOS vyhlášena nejlepší trenérkou roku 2018. Co pro Vás toto ocenění znamená?

Velice si tohoto ocenění vážím. Je to pro mě zpětná vazba, že si někdo mé práce všiml a cení si času i úsilí vynaloženého pro práci s mladou generací.

A na konec něco na odlehčení: Máte nějakou zajímavou historku z Vaší trenérské kariéry?

S dětmi zažívám hodně úsměvných momentů. Nejstarší TOP skupinu tvoří parta skvělých děvčat a chlapců, kteří se rádi mezi sebou špičkují. Vznikají tak nena-dále situace, při nichž se velice zasmějeme a jak je známo, smích prodlužuje život. Vzpomínám si, jak na soustředění reprezentantů sekce sprintů v Nymburce šla Barča s Tadeášem na 20minutový výběh. Asi po šedesáti minutách, kdy jsem se je vydala hledat, jsem zjistila, že se z dvacetiminutového výběhu stal hodinový „orientační“ běh Nymburkem. Od té doby mají při výběhu povinně GPS.

A Vaše záliby či koníčky mimo atletiku a trenérkou práci – máte na ně vůbec čas?

Má nejmladší dcera mi s oblibou říká, že se svými svěřenci trávím více času než s ní. Něco na tom bude, jelikož na své záliby moc času nemám. Ještě stále se kromě tréninku atletiky věnuji AŠSK (Asociace školních sportovních klubů) ČR Moravskoslezského kraje. Ráda si přečtu poutavou i odbornou literaturu, lyžuji, cestuji či odpočívám ve wellness, ale naposledy jsem byla na odpočinkové dovolené minulý rok v květnu ve Vysokých Tatrách. Mým přáním je navštívit Kanadu, ale zatím nejsem schopna v nabítem kalendáři mezi přípravou a závodní sezónou najít termín. ☺

Jana Gellnerová se svojí v současnosti neznámější svěřenkyní Barborou Malíkovou a s olympioničkou Evou Samkovou při vyhlášení ankety Nejlepší sportovec a trenér ČOS roku

Třicítka badmintonistů ve věku do 15, resp. do 17 let našla v první červnové neděli cestu do krásného prostředí dobřanské tenisové haly, aby se zúčastnila 18. ročníku Czech Sokol Cupu. Turnaj má sice dlouholetou tradici, ale na udržení zájmu o něj v současných podmínkách rozhodně nestačí jen samotný počet úspěšných ročníků (mnohdy vyšperkovaných účastí zahraničních skupin i domácích špičky). Pořadatelé si tuto skutečnost uvědomují a snaží jít nad rámec běžně nabízených služeb. S podporou Odboru sportu ČOS se tak každoročně uskutečňuje turnaj s herním systémem ve skupinách (ve dvouhrách i čtyřhrách, což je velmi neobvyklé), na kterém nechybějí doprovodné aktivity (letos třeba trénink s nahrávacím strojem nebo možnost vyzkoušet minigolf), nabídka pitného režimu i ovocného občerstvení pro hráče a příjemného zájmu pro doprovod. Letošní ročník přivítal malou výpravu ze slovinské Lendavy a hráče ze sedmi tuzemských badmintonových oddílů a klubů. Slovinci zazářili v kategorii do 17 let, kde kromě prvních dvou míst ve dvouhře (Dorian Hranilovič a David Gabor) získali nejceněnější trofej i ve čtyřhře. V kategorii do 15 let se mezi chlapci výrazně prosadil pražský Josef Rákosník (Prosek Praha), který ve dvouhře přehrál Josefa Fošuma z Křemže. Zlato získal i ve čtyřhře (se spoluhráčem Matějem Novákem z SK Radonice). Mezi děvčaty byla nejlepší domácí Bára Šenfeldová (Sokol Plzeň-Doubravka), druhá skončila Klára Benediktová z USK Plzeň.

Poděkování pořadatelů patří Odboru sportu České obce sokolské za dlouholetou podporu akce i majiteli areálu dobřanské tenisové haly za poskytnutý servis a pořadatelskou spoluúčasť. Letos se nemohl zúčastnit patron turnaje – český reprezentant Milan Ludík, který v současné době absoluuje olympijskou kvalifikaci, ale jeho vzkaz a pozdrav prezentovaný při zahájení turnaje byl určitě pro mnohé účastníky povzbuzením.

Milada Nováková

Přehled medailistů v jednotlivých kategoriích a disciplínách:

DCH U15: 1. Josef Rákosník (SK Prosek), 2. Josef Fošum (S. Křemže), 3. Kiralj Jakob (BK Mladost Lendava)

DCH U17: 1. Dorian Hranilovič, 2. David Gabor (oba BK Mladost Lendava), 3. Tomáš Kretek (USK Plzeň)

DD: 1. Bára Šenfeldová (Sokol Doubravka), 2. Klára Benediktová (USK Plzeň), 3. Eva Weber (Sokol Dobruška)

ČCH U15: 1. Matěj Novák, Josef Rákosník (SK Radonice/SK Prosek), 2. Jaromír Kostka, Ondřej Petruška (Sokol Klimkovice), 3. Dominik Carda, Josef Fošum (Sokol Doubravka/S. Křemže)

ČCH U17: David Gabor, Dorian Hranilovič (BK Mladost Lendava), 2. Oliver Suda, Ondřej Sýkora (Sokol Doubravka), 3. Jakub Metlický, Matěj Rašpl (Sokol Doubravka/USK Plzeň)

ČD: Bára Šenfeldová, Klára Benediktová (Sokol Doubravka/USK Plzeň), 2. Klára Pavlišová, Eva Weber (S. Křemže/Sokol Dobruška), 3. Lucie Fiedlerová, Michaela Katzerová (SC Nové Město n. Metují)

Badmintonový turnaj Czech Sokol Cup

Na první fotografii je skupina medailistů, na druhé nejlepší kluci z kategorie U15 (dvouhra) a na třetí nejlepší děvčata (dvouhra)

Velká cena Zdeňka Ludvíka v Prostějově

■ V sobotu 25. května se uskutečnila významná soutěž Odboru sportu ČOS – Velká cena Zdeňka Ludvíka v judu. Do Prostějova přijelo 223 malých závodníků od sedmi do patnácti let z 35 oddílů Česka a Sloven-

ska. Za Sokol I Prostějov startovalo 26 závodníků.

Na 1. místě se umístili Michal Sztarosta, Matouš Havlíček, Fabián Rozehnal, Ondřej Vašut, Martin Pazdera. Na 2. místě Agháta Orlíková, Petr Mejzlík, Pavel Burget. Na 3. místě Pavla Bohanosová, Zuzana Šindelářová, Mikuláš Bubela, Vít Píkrýl, Jakub Tápal, Matyáš Pavlas, Michal Pavlas, Jan Kovář, Jiří Kalvoda. Těsně před stupni vítězů skončili Ondřej Šmehlík, Václav Durdík, Pavel Tesař, Michal Mejzlík, David Rosberg, Ondřej Rostomilý, Šimon Kočí a ve stejné váze Barbora Vítková,

Anika Rozehnalová, Amélie Orlíková. V kategorii družstev U9 jsme obsadili 2. místo. Hlavně díky partnerům a podpoře Olomouckého kraje, Statutárního města Prostějova, České obce sokolské a mediálnímu partnerovi Rádiu Haná. Hlavně děkuji podpoře a nemalému podílu celého oddílu juda Sokol I Prostějov.

Zdeněk Gottwald, ředitel soutěže

Na snímku zleva stojí Pavel Jančík, Albert Rýc, Dominik Šesták a trenér Jaroslav Janeba.

Vicemistři ve vzpírání ze Zlína

■ V Sokolově se o prvním červnovém víkendu uskutečnilo vzpěračské mistrovství České republiky juniorů do 20 let. Zlínské vzpírání reprezentovalo velmi úspěšné kvarteto z T. J. Sokol Jižní svahy Zlín-5 ve složení trenér Jaroslav Janeba, Dominik Šesták (19 let), Pavel Jančík (20) a Albert Rýc (20). Dominik

Šesták se stal vicemistrem ČR v hk do 67 kg, když při těl. hmotnosti 66,70 kg zvládl výkon 217 kg. Pavel Jančík v hk do 81 kg, při th. 78,10 kg získal taktéž titul vicemistra ČR za výkon 232 kg. Albert Rýc v hk do 89 kg při th. 88,10 kg dosáhl na bronz za výkon 225 kg. Úspěšné čtveřici blahopřejeme. 🏆

MS World Karate Federation 2019

■ V rumunské metropoli Bukurešti se ve dnech 24.–25. května konal jubilejní 10. ročník MS WSF 2019, kde skupina českých karatistů hájila naše národní barvy. Mezi nimi byli i dva zástupci MSKA-CZ Sokola Pardubice, kteří dostali tzv. divokou kartu – měli tedy možnost vyrazit a poměřit síly se světovou špičkou.

Zástupci našeho MSKA-CZ byli Hana Štrumfová a mistr Adam Knajbl, III. Dan, kdy Hance se ze začátku moc nedařilo, ale pak chytla tempo a vybojovala dvě bronzové medaile. Jednu z bojů ženského týmu a druhou z individuální kategorie bojů 14–15 let female shobu ipon +54kg. Adamovi bohužel nic nečinklo. I když se světovou špičkou držel

krok a v některých chvílích to vypadalo nadějně, ale bohužel. Společně s naší mini MSKA výpravou jel jako kouč mistr Radovan Andrlé, IV. Dan, který se během celé cesty snažil našim závodníkům poskytnout kompletní servis, což sice ze začátku skrze velkou jazykovou bariéru představovalo velký oříšek, ale nakonec se i tak podařilo vyřešit vše potřebné. Dále krom medailí oba naši závodníci nečekaně obdrželi roční členství svazu World Shotokan Federation a Radovan obdržel licenci soudce, což bylo velice milé a nečekané překvapení.

Hlavní ale je, že celá česká skupina se ze 100 zúčastněných zemí umístila na parádním 9. místě, protože získala 33 cenných kovů: 5x zlato, 9x stříbro, 19x

zleva: mistr Adam Knajbl, III Dan, mistr Radovan Andrlé, IV. Dan, Hana Štrumfová

bronz. Všem patří velký dík a gratulace za odvedenou práci.

Z akce jsme si kromě medailí přivezli hodně zkušeností a myslím, že i jasně daný směr pro další tréninky. My s Hankou můžeme jen poděkovat našim trenérům, mistrům za přípravu a v neposlední řadě přátelům z CSK za příležitost startovat na akci takového měřítka. Věřím, že v naší spolupráci budeme pokračovat i budoucnou.

Adam Knajbl

Sokolská dominance na gymnastickém MČR

■ V Třinci se o víkendu 1.–2. června uskutečnilo mistrovství ČR ve sportovní gymnastice kadetů kadetek, juniorů, juniorek, mužů a žen, kterému opět vévodili sokolové.

Oddíl Třince, který pořádá mistrovství ČR již poněkolkáté, opět ukázal, že dokáže připravit velmi kvalitní podmínky pro závody sportovní gymnastiky a při oslavě 50. výročí založení oddílu uspořádal opravdu vydařené závody.

V soutěži kadetek získala bronzovou medaili z víceboje Vanesa Mašová ze Sokola Brno I, která v dalším dni ve finále jednotlivých náradí vybojovala zlato na přeskoku a stříbro na bradlech, na přeskoku přidala ještě stříbrnou medaili Magdaléna Mravcová, rovněž ze Sokola Brno I.

V kategorii juniorky zazářila Daniela Hálová ze Sokola Kampa, která zvítězila ve víceboji a byla také zlatá v prostných, bronz na kladině vybojovala Eliška Ottová ze Sokola Brno I.

V nejprestižnější kategorii žen vévodila Aneta Holasová z Bohemians Praha, které se podařilo získat veškeré zlaté medaile, které kategorie žen umožňují – Aneta je jednou z velkých nadějí pro OH 2020. Závodnice Sokola Brno I Lucie Jiříková obsadila ve víceboji bronzovou medaili a podařilo se jí také získat medaili na všech

čtyřech disciplínách – stříbro kladina a prostná, bronz přeskok a bradla, bronz přidala na kladině Sabina Hálová ze Sokola Kampa a na prostných Sandra Jessen ze Sokola Brno I.

V mužských kategoriích byla dominance sokolských závodníků, také díky dvěma Čechoameričanům, ještě větší.

V kategorii kadetů zářil závodník ze Sokola Kolín, odchovanec šternberské gymnastiky

František Marghold, který získal šest zlatých medailí a pouze na koni na šíř se spokojil s bronzem. Jeho fantastické výkony doplnil Jan Vachutka ze Sokola Šternberk – druhý ve víceboji a bronzový na bradlech, velmi dobrými výkony se také prezentovali závodníci Sokola Zlín Michal Kopecký – stříbrný hrazda, přeskok a bronz v prostných, Jonáš Daněk – stříbrný kůň, bradla a bronz hrazda. Sokolskou dominanci ještě doplnil stříbrem na prostných Sebastián Adamus a bronzem na kruzích Antonín Vašák, oba ze Sokola Brno I.

V juniorech byla dominance sokolských závodníků největší a vyjma bronzové medaile na kruzích obsadili sokolové všechny medailové pozice! Ze Sokola Brno I Vojtěch Šácha – zlatý víceboj, kruhy, bradla a hrazda, Jack Gagamov – stříbrný víceboj, zla-

tý prostná a přeskok, stříbro kůň na šíř, bronz hrazda, Jonáš Běhal – bronz ve víceboji, zlato kůň na šíř, stříbro bradla a hrazda.

Další medaile doplnili v prostných stříbro Štěpán Vogl (Sokol Kolín), bronz Jan Hambálek (Sokol Zlín), kruhy stříbro Miroslav Durák a bronz Milan Neshyba (oba Sokol Brno I), přeskok stříbro Jan Hambálek (Sokol Zlín), bronz Daniel Szabó (Sokol Kolín), bradla bronz Miroslav Durák (Sokol Brno I).

Mužská kategorie byla ozdobena velmi dobrými výkony a především účastí Davida Jessena ze Sokola Brno I, syna naší skvělé gymnastky Hany Říčné, medailistky z MS a účastnice OH 1988, který zvítězil ve víceboji těsně před velmi dobře cvičícím Danem Radovesnickým ze Sokola Kolín.

David Jessen ozdobil svými výkony i nedělní finále, v němž získal zlato na koni, bradlech a hrazdě.

Radovesnický byl ve finálových bojích také úspěšný a vybojoval zlato na bradlech, stříbro na koni a hrazdě, další sokolské medaile doplnili stříbrem David Kratochvíl (Sokol Kolín) přeskok a bronzem Jakub Švehlík (Sokol Praha Vršovice) na hrazdě. Smůlou bylo, že finálových bojů se ze zdravotních důvodů nezúčastnil František Černý ze Sokola Brno I, který obdržel v sobotním závodě víceboje nejvyšší známku v prostných a na přeskoku.

Letošní mistrovství se dá považovat ze sokolského pohledu za jedno z neúspěšnějších a věřím, že gymnastika v ČR směřuje k lepším výsledkům i na mezinárodní úrovni.

Martin Vlk

Na ilustrační fotografii David Jesen

Gymnastické naděje na Vinohradech

■ Tělocvičná jednota Sokol Královské Vinohrady pořádala ve dnech 25.–26. května, ve spolupráci s tělovýchovnou jednotou ZŠ Hostivař a Českým svazem moderní gymnastiky, mistrovství České republiky v moderní gymnastice v kategorii nadějí starších. Závod se konal v největší

sokolovně na světě, která se nachází v Praze na Vinohradech. Zúčastnily se ho nejlepší 11 - a 12leté gymnastky z celé České republiky. Ve velké konkurenci obsadila Iva Nejezchlebová, členka domácího sokolského oddílu, 3. místo ve víceboji. V sestavě s kuželi získala stříbrnou medaili.📍

Kanoistická zlata pro Králův Dvůr

■ V Týně nad Vltavou se koncem dubna konalo **mistrovství ČR v rychlostní kanoistice**. Závodilo se na tratích 2500 m – benjamínci a 5000 m žáci, dorostenci a junioři. Mezi 752 závodníky ze 43 oddílů bylo i deset sokolů z Králova Dvora – a nevedli si špatně.

Hrdinou týmu byl Kuba Šindel (2007), který se díky úrazu nohy pohyboval po závodišti o berlích. To mu nebránilo, aby po usednutí do svého MK1 Pilot všem soupeřům předvedl, co natrénoval. Jako vítěz prvního závodu dojel do cíle jako úplně první celého mistrovství a získal pro Sokol Králův Dvůr první letošní titul mistra ČR v kategorii benjamínků A (12 let) z celkem 68 startujících! Druhý den s Filipem Kůsem ze Spartaku Sedlec přidal stříbro na K2 a stal se naším nejúspěšnějším závodníkem. Dalším vítězem v dresu Sokola Králův Dvůr se stal Jáchym Kincl (2009) v kategorii benjamínků C (10 let), kterého na úžasném šestém místě doplnil parťák z K2 Pepíno Svoboda. V kategorii benjamínků C bylo na startu 72 lodí. Třetí titul přidala Alžběta Veverková (2001)

na C2, do které zaklekla s Denisou Řáhou z Prazdroje Plzeň. Celkem jsme získali čtyři cenné kovy!

Ani ostatní si nevedli špatně, Šimon Kurťák s Ondrou Budkou (Tatran Sedlčany) dojeli na 4. místě na K2 mezi žáky. Další brambora zbyla pro Jáchyma Kincla s Pepínem Svobodou na K2 v kategorii o rok starších benjamínků B a čtvrtá dojela i Bety Veverková na C1 mezi juniorkami.

Filip Trnka se neztratil jako provo-ročák mezi dorostenci. Na K1 dojel desátý a na K2 společně s Danielem Bartoškou (Chemička Ústí n/L) dokonce na pátém místě!

Cenné body do Českého poháru sbírali i naši kanoisté Ondra Rašek mezi žáky a Filip Jelínek jako prvním rokem dorostenec.

Zkušenosti získávali mezi nejmenšími benjamínky Kuba Kurťák a Filip Svoboda, oba ročník 2011. Nezalekli se nepříznivého počasí, ani starších soupeřů a zdaleka nedojeli poslední.

O víkendu 25.–26. května se konal na chomutovském Kamencovém jezeře **Český pohár benjamínků**

v rychlostní kanoistice. Na závody pro dvanáctileté a mladší děti se sjelo téměř 450 závodníků z 33 oddílů. Z naší T. J. Sokol Králův Dvůr přijelo pod vedením trenérky Markéty Kinclové pětičlenné družstvo.

Mezi nejstaršími Bci A hájil naše barvy na MK1 a K2 na tratích 200 m a 500 m Kuba Šindel (2007). Bez jediného závažného prošel čtyřikrát, vždy jako vítěz své jízdy, z rozjížděk přes mezijízdy až do finále A. Ani ve finálových jízdách nenašel přemožitele a domů si odvezl čtyři zlaté!

Podobně si vedli mezi benjamínky C Jáchym Kincl MK1 200 m a 500 m dvě zlaté a Pepíno Svoboda MK1 200 m a 500 m dvě zlaté. Společně na K2, ve sloučené kategorii s o rok staršími Bci B, získali na obou krátkých tratích dvě stříbrné. Na dlouhé trati 2 km s hromadným startem přidal Jáchym další zlato a Pepíno dojel na krásném 5. místě.

Mezi nejmladšími Bci E (2011) získal Filip Svoboda v MK1 na trati 200 m stříbro a 500 m bronz. Stříbro z 500 m bral Kuba Kurťák.

Miroslav Kurťák

Bez vzájemné spolupráce všech programových útvarů si budoucnost Sokola nedovedu představit

Rozhovor se vzdělavatelem ČOS bratrem Michalem Burianem

■ Bez Vzdělavatelského odboru ČOS by Sokol nebyl Sokolem – o tom asi nikdo nepochybuje, vždyť jeho činnost naplňuje tu část kalokagathie, která pojednává o rozvoji ducha (v harmonickém souladu s rozvojem těla). Má na starost činnost kulturní, společenskou a vzdělávací. Vzdělavatelský odbor se stará o celou řadu aktivních souborů folklorních, divadelních, pěveckých, hudebních i loutkářských – v ČOS jich je na dvě stovky. Tyto soubory udržují národní tradici a rozvíjejí kreativitu, pomáhají udržovat kulturu a společenský život i v malých městech a vesnicích. Úkolem Vzdělavatelského odboru, především jeho výchovné komise, je příprava metodického materiálu zaměřeného nejen na sokolství jako myšlenku a ideu, ale i na etiku. Vzdělavatelský odbor pořádá také nejrůznější tematické přednášky, organizuje společenská setkání apod. Samozřejmě nepůsobí v rámci Sokola nijak odtržitě, ale je nedílnou součástí České obce sokolské jako celku.

V uplynulých letech bylo v této oblasti sokolské činnosti dosaženo výrazných úspěchů, za nimiž stojí dlouholetá, mnohdy mravenčí práce. Především je třeba zmínit několik z nich:

V historicko-společenské oblasti je to Památný den sokolstva, sloužící k uchování vzpomínky na padlé sokoly a sokolky a péče o jejich odkaz. Dlouholetým všesokolským úsilím se letos podařilo, že tento významný den byl Parlamentem ČR vyhlášen významným dnem České republiky. Vyzdvihnout je třeba i zřízení Sokolské stráže a odborné školení jejích příslušníků, kteří ve spolupráci s Hradní stráží jsou cvičeni k tomu, aby důstojně reprezentovali Českou obec sokolskou na veřejnosti při různých společenských a pietních událostech. V oblasti kultury je mimořádným počinem představení sokolských divadelníků o loňském XVI. všesokolském sletu – jako první ochotnický soubor v historii odehráli představení *Naši furianti* v Národním divadle. Ve výčtu činnosti by samozřejmě bylo možné dlouze pokračovat – ať již výčtem pořádaných

Naplnění sokolských ideálů – aneb spojení sokolského těla, svalů, mozku i srdce v osobě bratra Františka Pecháčka

přehlídek kulturních souborů a sborů, zpráv o péči o historicko-dokumentační činnost, akcí, které pomáhají pečovat o odkaz předchozích generací, výstavnická činnost...

Je dobré znát své úspěchy (a být na ně hrdí) i uvědomovat si možnosti, které ještě nejsou využity tak, jak by se mohlo přát, důležitý je ale především pohled do budoucna. Jaké cíle a jaké úkoly si tedy Vzdělávací odbor vytýčuje na nejbližší několikaleté období, jimiž chce své aktivity prohlubovat, zkvalitňovat a rozšiřovat? O některých z nich hovořil na letošním květnovém Shromáždění vzdělavatelů žup bratr Michal Burian, který byl na tomto Shromáždění zvolen vzdělavatelem ČOS na následující funkční období. Proto jsme mu položili několik otázek, které se některých cílů a úkolů, o nichž hovořil, týkají.

Činnost Vzdělávacího odboru lze rozčlenit asi na tři hlavní směry – uchování sokolských tradic a jejich šíření, historicko-dokumentační spojenou i s výchovnou činností a kulturní a společenskou. Dá se hovořit o nadřazenosti některé z nich, a jaký je či by měl být vztah mezi nimi?

Je to vztah absolutní rovnováhy. Žádná z uvedených součástí naší práce není nadřazená. V oblasti uchování sokolských tradic je, jak již bylo řečeno, pro Českou obec sokolskou letošní rok zcela mimořádný. Osmý říjen, který byl v roce 2012 z iniciativy vzdělavatelstva prohlášen Památným dnem sokolstva, si v letošním roce poprvé připomeneme jako významný den České republiky. Patří za to velký dík všem, kteří se o to zasloužili. Na tomto místě bych především velmi rád poděkoval bratru Mičkovi, který byl v roce 2012 jedním z hlavních iniciátorů vzniku Památného dne sokolstva. Je v tom hodně symboliky, že právě v roce, kdy se podařilo úspěšně zakončit jeden z nejvýznamnějších projektů Vzdělávacího odboru, se Zdeněk rozhodl již nekandidovat na funkci vzdělavatele ČOS.

V historicko-dokumentační oblasti před námi stojí především velký úkol vytvoření vhodných podmínek pro vytváření, odborné zpracování a trvalé uchování sbírky ČOS. Řada sester a bratrů věnovala ČOS předměty spojené s historií Sokola, které tvoří ve svém celku zcela unikátní soubor, který by měl být odpovídajícím způsobem uložen a využíván při práci nejen Vzdělávacího odboru.

A konečně i oblast kulturní a společenská je stejně významná jako obě výše zmiňované. Shodou okolností jsem měl nyní možnost zhlédnout v sokolovně v Lázních Toušeni představení Naši furianti nastudované sokolskými

uměleckými soubory pro loňský XVI. všesokolský slet. To, co bylo v červenci loňského roku zcela mimořádným zážitkem na prknech Národního divadla, se v zaplněné sokolovně stalo doslova zhmotněním historického i současného významu Sokola pro naši společnost.

Existují župy, které nemají svého župního vzdělavatele, svého vzdělavatele nemá řada jednot – v mnohých z nich tuto funkci supluje jiní činovníci. Jak chcete tuto situaci zlepšit?

Tato situace nás pochopitelně všechny velice trápí a její řešení je největším úkolem, který před Vzdělávacím odborem v nejbližším období stojí. Někdy čelím i otázkám jaká je vlastně role vzdělavatelstva v 21. století? Odpovídám, že stále stejná jako v době našich „otců zakladatelů“. Je to právě vzdělavatelská činnost, která činí ze Sokola zcela výjimečné společenství. Sportovních či tělovýchovných svazů a oddílů je obrovské množství, ale Sokol je od svého vzniku pouze jeden! To, že Československo vzniklo před sto lety právě díky činnosti sokolů v legiích i v domácím odboji, není náhodou a měli bychom na to být právem hrdí. Takovýchto kapitol z naší historie je ale pochopitelně mnohem víc.

Ale abych neutíkal od položené otázky. První velkou změnu vidím v úspěchu projektu Sokolské stráže. Díky spolupráci s Hradní stráží, a velké poděkování za to patří všem jejím velitelům od Radima Studeného po Jiřího Kývalu, probíhají dvakrát ročně výcviky, kterých se účastní desítky sokolů a sokolek. Tato ukázka zájmu mladé generace o činnost Sokola i o jeho tradice je prvním signálem možného zlepšení situace v oblasti vzdělavatelské činnosti. Pokud dokážeme využít jejich entuziasmu, může nám ze Sokolské stráže postupně vyrůst i zcela nová generace vzdělavatelů v jednotách či župách. To ale pochopitelně nestačí. Z úrovně předsednictva Vzdělávacího odboru bychom měli více komunikovat s lidmi v jednotlivých župách. Ve spolupráci s župami bychom rádi připravili systém výchovy vzdělavatelů jednot formou školení na úrovni jednotlivých žup. V současnosti diskutujeme otázku, zda školení organizované Vzdělávacím odborem připravovat přímo v župách nebo v Praze nebo zda obojí kombinovat. Neobejde se to pochopitelně bez úzké spolupráce župních vzdělavatelů s činovníky jednot v oblasti vytipování vhodných adeptů pro vzdělavatele. Cílem předsednictva Vzdělávacího odboru by mělo rovněž být usnadnění práce vzdělavatelů na všech stupních, mimo jiné například přípravou podkladů k jejich činnosti na profesionální úrovni.

Věřím, že se nám současný neuspokojivý stav podaří v blízké budoucnosti zlepšit. Můžeme totiž stavět na tom, že ve vzdělávacím se setkávají sokolové a sokolky všech generací. Ti mladí, na nichž závisí naše budoucnost, tak mají jedinečnou a neopakovatelnou šanci čerpat zkušenosti od těch, kteří prošli mnoha bouřlivými etapami vývoje Sokola.

Při zvýšení vážnosti činnosti práce vzdělavatele bude asi potřebná spolupráce a užší součinnost s dalšími programovými útvary. Jak by, podle tebe, tato spolupráce měla vypadat? Za první republiky plnili určité vzdělávací činnosti i cvičitelé. Je v současných podmínkách reálné navázat na tuto tradici?

Bez vzájemné spolupráce všech programových útvarů ČOS si budoucnost Sokola nedovedu představit. Jen tak se podle mne dá do budoucna zabránit zániku či odcházení jednot i tomu, aby zde jednou nevznikl jakýsi Sokol, s. r. o. Když to řeknu poněkud nadneseně, a doufám, že se nikoho nedotknu, je-li Odbor všestrannosti tělem ČOS, Odbor sportu jejím svalstvem a Ústřední škola jejím mozkiem, pak Vzdělávací odbor – a to jsem si opět potvrdil v již výše zmiňované sokolovně v Lázních Toušeni – je jejím srdcem. Vzdělávací odbor proto musí pokračovat a rozvíjet spolupráci s ostatními odbornými útvary ČOS v oblasti výchovy mládeže a ve spolupráci s Předsednictvem ČOS a s Ústřední školou se nadále podílet na základním vzdělávání činníků ČOS.

Miroslav Tyrš ve svém programovém prohlášení Náš úkol, směr a cíl již před téměř 150 lety vyzýval k upozaděním vlastních zájmů před zájmy celku, tedy Sokola. Z tohoto programu nám zbyla hesla vepsaná v loňském roce do tribun sletového stadionu, jejichž naplnění vnímám jako náš stálý úkol, směr a cíl... Je proto škoda, že zatímco pro olympijské hnutí je jeho Olympijská charta, kterou sepsal v roce 1894 spolu s Pierrem de Coubertinem i Čech Jiří Stanislav Guth-Jarkovský, stále základem dokumentem, který v průběhu let na položeném základu olympijských ideálů postupně modernizuje, naše znalosti základního programu sokolského hnutí z pera Miroslava Tyrše se postupně vytrácejí. Je to škoda o to větší,

že Tyrš v něm položil základ hnutí, které je věčně nespokojené, hnutí, které prahne po nových poznacích a které jde vždy v čele vývoje tělovýchovy. Sokol se nestane moderní organizací tím, že řekneme, že ho musíme v 21. století modernizovat, ale tím že naplníme stará Tyršova hesla Věčný ruch, Věčná nespokojenost. Základem by ale mělo být naplnění hesla Jedinec nic, celek vše!

Vzdělávací odbor pečuje o rozvoj sokolské kultury. Máte cíle či plány, jak tuto činnost více přiblížit sokolské veřejnosti a také více oslovit nesokolskou veřejnost?

Sokolská kultura je velký fenomén, o němž jsem se zmínil již výše. V současné době se rozvíjí projekt nazvaný Kultura v Tyršově domě. V Michnově paláci by měla mít sokolská i nesokolská veřejnost několikrát měsíčně možnost setkat se se sokolskými divadelními i dalšími uměleckými soubory. První představení již úspěšně proběhla a bratr Gondík, který je autorem tohoto projektu, již připravuje podzimní pokračování. Momentálně pracujeme především na zkvalitnění propagace celého projektu, ať již směrem do Sokola či k široké veřejnosti. Každý zájemce o uspořádání divadelního nebo jiného představení či vystoupení se samozřejmě může obrátit na oddělení Vzdělávacího odboru v Tyršově domě, případně přímo na bratra Gondíka, a dozví se vše, co je k tomu potřebné zařídit.

Již delší dobu se v ČOS hovoří o potřebě připravit návrh na realizaci „sokolského kroje pro 21. století“. Co je cílem? Proč nový kroj?

Úvodem je třeba říci, že výsadní postavení pochopitelně zůstane i nadále tradičnímu historickému kroji, byť i ten prošel v průběhu let celou řadou proměn. Hovoříme-li o „kroji pro 21. století“, máme na mysli takový, který by nahradil především kroj připravený počátkem 90. let minulého století pro první slet v obnovené demokracii. V současnosti připravujeme přesné zadání, s nímž bychom rádi oslovili přední návrháře i například studenty VŠUP. Základním požadavkem je variabilita, která by umožnila nosit kroj jak při slavnostních příležitostech, tak při běž-

V roce 1934 druhou cenou oceněný návrh slavnostního ženského kroje náčelnice Sokola v Chebu A. Čtvrtečkové

Rovněž oceněný návrh D. Fuchsově z Brna

né činnosti v rámci Sokola i mimo něj. Použité prvky by měly odkazovat k tradičnímu kroji, ale současně by se mělo jednat o oděv moderního střihu i použitých materiálů. Důležitou roli bude pochopitelně hrát i výsledná cena, aby nevznikl kroj jen pro pár vyvolených. Není to přitom nijak nová myšlenka. Například o proměně ženského slavnostního kroje se diskutovalo prakticky po celou první polovinu minulého století. Za pouhých 30 let v období 1918–1948 byly postupně schváleny celkem čtyři podoby slavnostního ženského kroje. Jak je vidět i na přiloženém obrázku, řada oceněných návrhů vycházela z nejnovějších dobových módních trendů. Od roku 1989 uplynulo také 30 let, takže je vidět, že za našimi předchůdci poněkud zaostáváme...

Každopádně, jak pro „kroj pro 21. století“, tak pro práci Vzdělávacího odboru v dalším období platí poslední slovo z již jmenovaného Tyršova programu Sokola: Vpřed! ☺

Shrnutí činnosti Ústřední školy ČOS v letech 2016–2018

■ Ústřední škola (ÚŠ ČOS) přispívá ke zkvalitnění činnosti spolku tím, že poskytuje kvalitní a dostupné vzdělávací akce členům ČOS. Kromě této činnosti seznamuje nesokolskou veřejnost s programem Sokola a v oblasti vzdělávání navenek aktivně hájí zájmy členů, cvičitelů, trenérů a činovníků Sokola. Filozofií školy je usilovat o maximální rozvoj každého účastníka akce v přátelském a podporujícím prostředí. Během posledních tří let se podařilo zrealizovat naprostou většinu vzdělávacích akcí (školení a seminářů), které byly zařazeny do programu školy. Program se tvořil na základě požadavků programových útvarů, přání a potřeb cvičitelů, ale i na základě poptávky z jiných organizací. Přibližně 25 % akcí se pro velký zájem opakovalo a na řadu seminářů existovaly pořadníky zájemců o účast. V roce 2016 prošlo akcemi školy dokonce přes tisíc účastníků! V roce 2017, a zejména pak v roce 2018, se počet akcí snižoval tak, jak postupně pokračovaly přípravy na XVI. všesokolský slet. Během sletu zaměstnanci školy organizačně zajišťovali projekt pódiových vystoupení na čtyřech místech v centru Prahy. Hned po skončení hlavního sletového týdne se uskutečnilo Mezinárodní setkání cvičitelů Sokola. Zahraničí reprezentovali členové švýcarského a amerického Sokola. V rámci mezinárodních aktivit se tradicí stal Mezinárodní seminář pro cvičitele rodičů s dětmi a předškolních dětí – Parents and Children. Koná se každé dva roky v průběhu listopadu. Program semináře připravuje Ústřední cvičitelský sbor RDPD Odboru všestrannosti ČOS a pokaždé byl s účastí zahraničních lektorů (naposledy na podzim 2018 s účastí lektorů z Brazílie a Polska). Důležitou součástí činnosti je i spolupráce s Mezinárodní asociací pro sport a kulturu – ISCA, která mj. zprostředkovává informace o podpoře pohybových aktivit a mezinárodních projektů, zprostředkovává navazování nových kontaktů se zahraničními sportovními a vzdělávacími institucemi apod. Ško-

la úzce spolupracuje i s dánskou sportovní akademií Gerlev, kde mohou sokolští cvičitelé a trenéři absolvovat čtyřměsíční kurz zaměřený na rozvoj osobnosti, sportovních dovedností a znalostí v oblasti sportu pro všechny.

Vzdělávací činnost může mít řadu podob a forem od tradičních přednášek a prakticky zaměřených seminářů k on-line vzdělávání. On-line vzdělávání je zejména pro dobrovolné cvičitele, trenéry a činovníky vhodným nástrojem jak zvýšit a udržet kvalifikaci. Od roku 2013 škola zajišťuje provoz výukového systému Učebna (<http://ucebna.sokol.eu>), kde jsou umístěny učební texty, vzorové testy a další materiály vztahující se ke školení. V současnosti je 18 dostupných kurzů a počet zaregistrovaných uživatelů téměř 900. Na přípravě učebních textů, zejména u školení III. třídy sportovní všestrannosti, se velmi aktivně podílela komise vzdělávání odboru všestrannosti ČOS.

Přátelské a podporující klima je potřebné pro modernizování a inovování činnosti i programu školy. Od roku 2015 škola aktivně využívá služeb Google G Suite pro vzdělávání – od sdílených dokumentů, formulářů, přihlášek na akci, až po uchování fotografií z akcí. Systém se velmi osvědčil a inspiroval ostatní útvary v ČOS natolik, že se uvažuje o jeho využití pro celý spolek. Inovace jsou však i ve vzdělávacím programu. Ústřední škola ČOS je první vzdělávací institucí v České republice nabízející ucelený vzdělávací program pro cvičitele a instruktory parkouru – Cvičitel parkouru III. třídy a Instruktor parkouru II. třídy. Zvláště v posledních třech letech je o parkour nebývale vysoký zájem, zejména pak u dětí a mládeže. S tím ale také sou-

Ilustrační foto z Mezinárodního semináře cvičitelů rodičů a dětí a předškolních dětí – PaCH 2016

visí nárůst úrazů způsobených nerozvážeností nebo neodborným vedením. Proto byl vytvořen vzdělávací program, o který je zájem i mezi veřejností. Program umožňuje získat dostatek informací a dovedností k správnému vedení cvičebních jednotek parkouru. Dalším příkladem je vzdělávací program zaměřený na sokolskou mládež ve věku od 15 do 18 let. Mladou generaci je třeba motivovat, vést a vychovávat k převzetí odpovědnosti za to, jaký Sokol je a bude v příštích letech. Zejména je třeba mládež směřovat k aktivní sportovní a cvičitelské nebo trenérské činnosti a obecnému zájmu o Sokol. Proto vznikl projekt Prázdninové školy mladých pomahatelů. Prázdninová škola je týdenní školení internátního typu, kde mladí členové sokola mohou vyzkoušet tradiční i netradiční sokolské sporty a aktivity, seznámit se se sokolskou filozofií, historií a organizací v krátkých přednáškách a prezentacích (ať již od zkušených cvičitelů, nebo od svých vrstevníků). Vždy musí také spolupracovat na zadaném projektu, který musí prezentovat a obhájit.

Na závěr lze říci, že činnost školy v letech 2016–2018 byla stabilní, v ekonomické rovině vyvážená a zásluhou výborného lektorského sboru, úsilí a nadšení metodiků a organizačních pracovníků i pozitivně hodnocena ze stran účastníků.

Martin Chlumský

Sokolskému divadlu Nazdar!

vikendech 27.–28. dubna, 18.–19. května se v Lázních Toušeni konal XI. ročník národní přehlídky sokolských divadel. Přehlídka se účastnila pěvkyně Soňa Červená, velká dáma a osobnost světového divadla a kultury, jež je čestnou předsedkyní přehlídky a jež oba festivalové víkendy poctila svou návštěvou. Přítomní se s ní mohli setkat a podiskutovat, ona sama nevynechala – pokud jí to čas a síly dovolily – žádnou festivalovou produkci. S nepředstíraným zájmem je sledovala a s grácií sobě vlastní při pravidelných

setkáních se soubory po představení citlivě a přesně charakterizovala.

Festival se koná každé dva roky, je nesoutěžní, nicméně dění pečlivě sleduje i lektorský sbor složený ze zkušených divadelníků, praktiků a teoretiků, kteří se po každém představení se souborem setkávají a o zhlédnutém diskutují. Dochází tak k žádoucím reflexím a úvahám o tom, co diváci viděli a divadelníci zamýšleli, jak jejich produkce působila i jak a kam by se oni sami i jejich činnost mohla vyvíjet.

Z mnoha koutů republiky

Přijely soubory sokolských divadel z Mratína, Louňovic pod Bláníkem, Kro-

měřiče, Předměřic nad Labem, Třeště, Jilemnice, České Skalice, Rokycan a dva z Prahy (z Kampy a Strašnic), dvakrát se prezentovali domácí. Hrál se v místní sokolovně, ta má dostatečné zázemí a funkční technologie, čímž umožňuje jak rychlé přípravy a přestavby scénografií jednotlivých souborů, tak přeměnu v prostředí přátelských setkávání. Právě nesoutěžnost a komunikativnost je totiž velkou devízou této akce. Pokusím se tedy aspoň o krátké charakteristiky a interpretace. Snad čtenáře uvedou v touhu za dva roky na festival přijet či se jej dokonce aktivně účastnit. Akce za to rozhodně stojí. Navíc tentokrát přálo i počasí.

Sobota 27. dubna

Mratínský **Divadelní spolek MIG** nabídl na úvod celého festivalu komediální sondu ze života starého mládence *Vrátila se jednou v noci* z pera argentinského dramatika Eduarda Rovnera. Makabrální téma s dobrými hereckými výkony hlavní dvojice Šárky Smíškové a Dana Štěpanoviče v postavách (mrtvé) matky a jejího (živého) syna bylo umocněno tím, že autor hry necelý týden před toušeňským uvedením ve věku sedmdesáti šesti let zemřel. Představení tak bylo i jakýmsi holdem tomuto – u nás oblíbenému – spisovateli. Následující představení **Dobrovolného hereckého spolku Blaničtí z Louňovic** pod Bláníkem bylo zase holdem jiné světové osobnosti, všem známému Járovi (da) Cimrmanovi. Louňovičtí předvedli věrnou kopii jeho existenciálního dramatu *Švestka* odehrávající se na železniční zastávce Středoplky, kam se vrací někdejší vechtr zčesat švestku. Svému Cimrmanovi Blaničtí – jak už je z názvu jejich souboru patrné – rozumějí, o čemž soustředěným výkonem a bizarními hereckými a scénickými gagy přesvědčili i přítomné diváky. Jára (da) Cimrman se jistě z imaginárního obláčku plujícího po čistém nebi nad Toušeni spokojeně usmíval.

Následující dvě sokolská divadla nabídla současnou dramaturgii. Zatímco kroměřížský soubor **Dámská šatna** sestávající skutečně (vyjma hudebníka) ze samých dam (na jevišti jich bylo šest), přivezl náročnou, složitě strukturovanou, divácky a herecky vděčnou psychologickou tragikomedii dánské dramatičky Astrid Saalbachové z prostředí amatérských baletek *Taneční hodina*, **Divadelní soubor** z Předměřic se prezentoval třesku-

tou komedií ze současnosti *Zážitky s.r.o.* z pera mladého českého dramatika Filipa J. Zvolského (jednalo se o vůbec první uvedení tohoto jeho textu). Oběma představením vévodilo kompaktní souborové herectví a s ním souznějící režijní uchopení respektující a kreativně rozvíjející obě dramatické předlohy. Taneční hodina ukázala vysokou divadelní a hereckou zkušenost a kulturu souboru, jež podpořil dobře zvolený, promyšlený režijní výklad hostujícího Lukáše Palečka. Inscenace si v mnoha ohledech nezadá s nejlepšími českými amatérskými soubory a mohla by reprezentovat sokolské divadlo na jakékoli přehlídce tohoto směru divadla. V kontrastu s nimi Předměřičtí nabídli snad nejprovokativnější představení přehlídky. Formou televizních sitcomů či divadelních produkcí nejrhubšího estetického zrna plného pokleslé erotiky odvážně a provokativně parodovali rodinné a pracovní vztahy, životní hodnoty a chování lidí současného světa. Andrea Hovadová v roli „blbě blondýny“, sekretářky Nadi se stala obletovanou hvězdou přehlídky. Málokdy se vidí tak suverénní jevištní prezentace beze stopy rozpaků či nejistoty.

Neděle 28. dubna

Následující den nabídl víceméně klasiku. Dopoledne pohádku Jiřího Tepera *O malé hastrmance* v podání **Divadelního souboru Jana Lišky** z Třeště zpracovanou formou činohry se zpěvy. Opulentní výpravu uvádějící diváky na břeh jezera, do komnat zámku i do podvodního světa oživovali – především mladí – herci neotřelými výstupy. Všem a všemu vévodil zkušený Milan Fugas Pinder v roli „rozkochaného“ – rozuměj bytí na scéně i mohutný zpěv si užívajícího – Hastrmana. Nejoblíbenější – po celém světě nejhranější – Shakespearovou hrou *Sen noci svatojánské* se prezentovalo **Divadlo V Roztocké** z podkrkonošské Jilemnice. Ani oni se nespokojili s pouhým převyprávěním této vrstevnaté pohádkové féerie, ale razantními úpravami se zaměřili na její archetypální charakter a historizující antický kontext. Zdvojením rolí Thesea a Hippolyty, respektive Oberona a Titánie (Tibor Hájek a Magdaléna Jarošová) a z řádu navozené poetiky se záměrně vyčleňujícím Egeem (Jan Falta) coby státním byrokratem dosáhl překvapivých – a mile aktualizujících – řešení. Početný soubor, včetně neodolatelně autentických starších dam a pánů v rolích řemeslníků, hrál s nadhledem a porozuměním posta-

vám i situacím. Vrcholná ukázka českého ochotnického divadla s jeho divadlem posedlými osobnostmi všech profesí a věků, od dětí po důchodce, jinde ve světě snad už ani neexistujícího.

Sobota 18. května

Obdobná byla i slavná goldoniáda *Poprask na laguně* v podání domácího **Divadelního spolku**, jež zahajovala druhý festivalový víkend. Zkušený soubor předvedl hravé, vtipné a v každé situaci svěží herectví, jež bylo ozdobou přehlídky. Obnovená premiéra (s několika novými herci) úspěšné inscenace z roku 2010 v režii zkušeného, profesionálního a amatérské divadlo svým profesním životem propojujícího Milana Schejbla (dnes uměleckého šéfa Divadla A. Dvořáka v Příbrami, dříve mnoho let pražského Divadla ABC, dlouholetého lektora Jiráskova Hronova, v předlistopadových dobách vedoucího předního českého amatérského souboru Anebidivadlo) byla poctou loni zesnulé vedoucí souboru, paní Anně Müllerové, nositelce Zlatého odznaku J. K. Tyla.

Herecké divadlo přivezlo z ostrova Kampa v Praze i **Divadlo pod Petřínem**. Jejich *Dva muži v šachu* v režii Bohumila Gondíka nezapřeli autora předlohy Miroslava Horníčka libujícího si v textové ekvilibristice a chytrém intelektuálním slovním a situačním humoru, srozumitelnému a milému všem společenským vrstvám i věkovým kategoriím diváků. Laskavý humor a humanistické – flaubertovské (vzpomeňme na televizní seriál ze začátku sedmdesátých let *Dva písaři*) či rollandovské (patrná inspirace románem *Dobry člověk ještě žije*) – nahlížení na člověka a smysl života, které současnému světu tak chybějí! Radost při tomto představení pobýt!

Zpět do dnešních dnů zavedla diváky hořká komedie ze současnosti autorského dua Michaela Doleželová a Janka Ryšánek Schmiedtová *Tři grácie z umakartu* **Divadelního souboru Maska z České Skalice**. Obdobně jako kroměřížský či předměřičský soubor nabídli i Východočeši současné herectví a groteskní vidění světa. Jeviště opanovala Adéla Koncošová v roli fyzicky přebujelá Evky. Svým sebeironickým groteskním přístupem upomínala bájnou Helenu Růžičkovou v nejlepších hereckých letech. Obě další herečky – Iveta Gazdová a Lada Vacková – tak měly ztíženou

roli. Civilním herectvím s prvky jízlivého nadhledu a životní opravdovosti jí však byly důstojnými partnerkami.

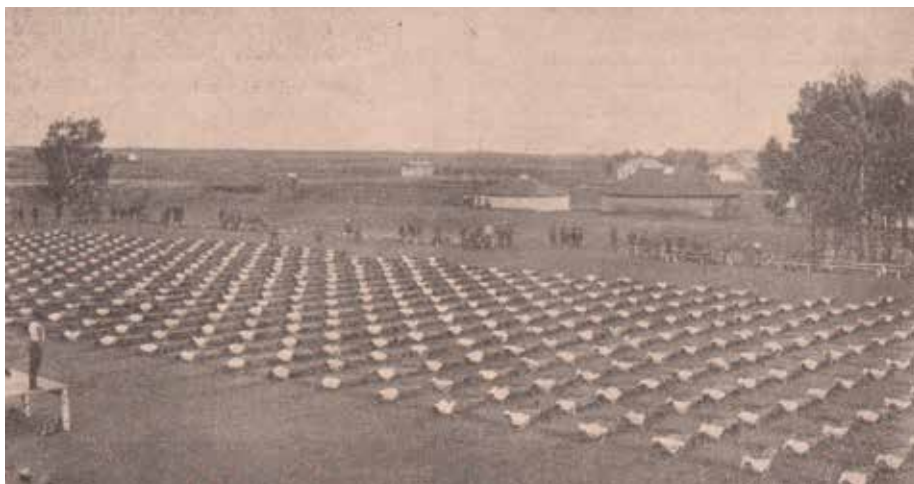
Neděle 19. května

Následující – dvě úvodní nedělní – inscenace představily nastupující generaci sokolského divadla. **Divadelní soubor J. K. Tyl** z Rokycan autorským způsobem zpracoval známou Andersenovu pohádku *Princezna na hrášku*, duo performerů **Alice Klofáčková** a **Ondřej Menoušek** z domácího **Divadelního spolku** se prezentoval pohybovou performancí *Ein stein, zwei stein!*, již umístil do přírodního areálu nedalekého Parku profesora Procházky. Nesouměřitelné produkce – z jedné strany záměrně neumělejší, naivní až insitní divadlo syrového, herecky nepoučeného ochotnického zrna, z druhé vysoce artistní a promyšlená, pohybově i použitými výrazovými prostředky maximálně stylizovaná, mnohými odkazy a postupy možná až překombinovaná „vesmírná“ performance skvěle zasazená do outdoorového prostoru – deklarovaly svými přístupy i provedením otevřenost současného divadla (a snad i diváků) k všemožným formám prezentací, bytí a přemýšlení o divadle, o vesmíru i o nás samotných. Soustředěnost a opravdovost, s jakou byly obě performance interpretované a přijímané, byly pro každého z přítomných silným zážitkem.

Na závěr druhého víkendu vystoupil **Herecký oddíl HEROES** z pražských Strašnic se společensky kritickou crazy-fraškou *Jsem tu kvůli daním* sepsanou dramatikem Jiřím Halberštátem na motivy satirické novely britského spisovatele Herberta Ernesta Batese *Poupata* odkvétají v ráji. Zčásti řízený a zčásti nepředvídatelný chaos na jevišti, herectví i výprava sestavená ze všeho, co dům i možnosti aktérů daly, byly příjemně povzbudivou tečkou za oběma festivalovými víkendy. Potřeba hravosti a bytí, radosti a setkávání, dialogu a prolínání, kreativity a odvahy se prezentovat, hrdě a důstojně žít v pravdě a poznávání je tím nejpodstatnějším, co propojuje divadlo a Sokol, jejich smysl a poslání.

Klobouk dolů a hlasitě Nazdar!

Vladimír Hulec,
člen lektorského sboru, redaktor
Divadelních novin, šéfredaktor revue
Taneční zóna, člen TJ Sokol Praha-
Staré Město, župy Jana Podlipného

Sokolský den v Omsku 1919

■ V loňském roce jsme si na mnoha akcích připomínali 100 let od vzniku samostatného československého státu. Vyhlášením Republiky československé ale pro mnohé legionáře, kteří za vznik našeho státu bojovali, ale válečná anabáze neskončila. Zejména československé legie v Rusku čekala ještě dlouhá cesta domů, kterou si musely vybojovat. Sokolové v legionářských řadách ale nežili jen vojenským životem, ale také životem sokolským: právě před sto lety, 22. června 1919 uspořádali v Omsku Sokolský den. Připomeňme si tuto událost slovy legionáře a sokola bratra Koukolíka ze Sokola Plzeň, jak ji popsal v roce 1929 ve Zdaru – Zpravodajském věstníku „Sokola“ na pražském předměstí v Plzni:

22. června 1919 dokázal 6. pluk Hanácký Omsku i celému sboru spojeneckých diplomatů, že nemoc československého vojska přečkal.

Svým velkolepým „sokolským dnem“ ukázal zdravého ducha, bratrství a ukázněnost ve svých řadách.

21. června odpoledne konala se hlavní zkouška, na kterou byly pozvány všechny jednotky omské posádky, aby vojáci poznali způsob sokolské gymnastiky.

Tak trochu znervosnělí dočkali jsme se slavnostního jitra. Již v časných hodinách ranních na cvičišti rozproudiv se čilý ruch. Zdobí se tribuny, staví se skvělé pilony z bílých bříz, zavěšují se prapory všech spojeneckých států. Pracuje každý kdo má volné ruce, neboť nejde jen o cvičení, jako to bývalo doma v Čechách. Chceme ukázat Ru-

sům, jak vypadají naše slavnosti doma. Zkušený pořadatelé stavějí různé atrakce jako fotografickou dílnu orlí hnízdo, střílení do terče, kuželník, loutkové i králíkářské divadélko, zkrátka vše co bývalo doma. Zbylí bratři v těpluškách, ti co měli službu, nebo ti co nemohli cvičit, pomáhali upravovat cvičencům cvičební úbor. Vojenské kalhoty vyčistit, vyžehlit většinou „rajtky“, omotky, bílé vojenské košile, založit rukávy nad loktem dovnitř a sešít, okolo krku a na prsou přeložit dovnitř a sešít. Na kalhoty vojenský kožený pás, vojenské boty a úbor na cvičení byl hotov. Pro nás úbor nezvyklý, ale krásný. Jen družstva, která cvičila na nářadí a Erbenovu devítici měla obvyklý cvičební úbor.

Brzy po poledni přišli první návštěvníci, pak další a před druhou hodinou odpolední valil se jeden lidský průvod z Omska ke cvičišti, takže už není místa k sezení ani k stání a obyvatelé Omska lezou na stromy, na auta, na vozy, na střechy vagonů, všude tam, kde se může vidět na cvičišti, třeba jen jedním okem.

Hudba hraje, na tribunách šum, prapory vesele vlají v jasné zeleni, v dálce třpytí se stříbrná lenta mohutného Irtyše a nad vším tím klene se modrá obloha bez poskvrny. Za cvičištem na seřadišti stojí dlouhý šik borců za svobodu. Cvičenci, chlapi krásní tělem i duchem, osmahlí, ošlehaní větrem i mrazem, opálení sibiřským sluncem i divokými šarvátkami zbožně poslouchají poslední pokyny bratra vedoucí, br. Čuchala. „Tak chlapi, dávat pozor, ať nic nepokazíte, já letím.“ Odběhl na náčelnický můstek nad hlavní tribunu.

Z dálky zavrčel letecký motor, zraky všech hledají na obzoru ocelového ptáka. Slyš, signál, sluncem prohrátým vzduchem jásavě ozval se signál 6. pluku, „Moravo, Moravo, Moravičko milá!“ Pozor, pochodem – chod.

Hudba 6. pluku řízená kapelníkem, celým plukem oblíbeným br. Voskovcem, hraje řízně „Spějme dál“.

Širokou branou valí se mohutný proud cvičenců na cvičišti. Jdou křepce, jako k tanci, s jasným okem, úsměv v tváři, jdou k hlavní tribuně, tam se dělí na tři proudy a cvičišti je zaplněno krásným rejovým nástupem a na ráz bez povelu všichni stojí. Teď klek. Hudba hraje naši hymnu, na cvičišti objevila se začáteční písmena našeho presidenta T. G. M. Nad cvičištem krouží naše letadlo, obecenstvo vstává, smeká, je ohromeno. Hymna dozněla. Borci klečí, levá ruka na levém kolenu, pravá v bok, mávnutí praporkem, vztyk, druhé mávnutí – chod – hudba hraje pochod. Rusové teď se vzpamatovali z ohromení a cvičištem zaburácel potlesk.

Ještě nevyšel celý průvod ze cvičišti a již vchází rota ke cvičení s puškou, pak následovala čísla rychle za sebou, cvičeno na bradlech, kruzích, hrazdě, Erbenova devítice, jedna rota zápas, jiná šerm bodákem.

Obecenstvo roztálo a odměňovalo cvičence stálým potleskem. Poslední číslo pořadu byla prostrná ze VI. Sletu vzorně nacvičená cvičenci i hudbou. Zlatý hřeb slavnosti. Cvičilo 800 cvičenců, zacvičena bezvadně ohromila diváky úplně. (Na žádost gen. Janina byl „Sokolský den“ opakován 20. července). Vítězoslavná skupina, vztyčení vlajky československé zakončuje radostnou práci borců. Na všech jest vidět radost. Diváci i cvičenci jsou spokojeni úplně a proto slavnost v přilehlém lesíku vydařila se nad očekávání skvěle a účastníci slavnosti se hodně neradi rozcházel po 2. hodině noční. ☺

Úrazy ve sportu

■ Sport je s úrazy úzce spojen a každý, kdo sportuje, se s nimi jistě setkal. Jako fyzioterapeut pracuji nejen s pacienty s poúrazovými stavy v rámci rehabilitace, ale také se sportovci, u kterých je mým úkolem dostat je co nejdříve zpět do plného nasazení. A právě tato profesní kombinace mi dodává určitý pohled na řešení takových zranění. Zařadit sem můžeme v podstatě všechna poranění, která se při sportu přihodí. Nejedná se pouze o akutní traumata, ale často také o syndromy způsobené chronickým přetěžováním určité struktury. Do této skupiny patří takzvané entezopatie (zánětlivé procesy v místech úponů svalů a šlach). Symptodem je dlouhodobá bolest dané oblasti bez jasné předchozí příčiny, jejíž intenzita se postupně zvyšuje a následně přetrvává i v klidu. Mezi nejčastěji postižená místa patří Achillova šlacha, místa úponů pod kolenem, oblast třísel nebo loktů. Jedná se o častý problém, kterému se v rámci tréninku (zvláště v případech přípravy sportovce na důležitý závod nebo

soutěž) nevěnuje dostatečná pozornost. Bolest se přechází a je zde velké riziko závažnějšího poškození okolních struktur. Takových komplikací se sportovec může zbavovat dlouhé měsíce. Proto je důležité problém včas odhalit a dodat sportovci možnost léčby v podobě klidu. Z preventivních důvodů je potřeba do tréninkového plánu zařadit dostatek regenerace a kompenzačních cvičení. Akutních úrazů je na sportovištích samozřejmě ještě více, ať už jde o naraženi, zlomeniny, vykloubení nebo úrazy hlavy. Rád bych vypíchl jeden z nejčastějších sportovních úrazů, při jehož léčbě se zároveň dělá nejvíce chyb, a tím je distorze hlezna (lidově podvrtnutí kotníku). Je to úraz, který se přihodil téměř každému a nedokázal bych ani spočítat, kolikrát jsem větu z úst trenéra: „To rozhodíš.“ slyšel. A bohužel právě díky tomu, že „rozchozením“ často vyřešit jde, se dle mého názoru jedná o nejpodceňovanější úraz ve sportu. Problémem takového podvrtnutí totiž je, že vazivo kotníku na zevní straně

není příliš silné a i pouhým podvrtnutím může dojít k jeho poškození. Kotník se tím stává nestabilní, podobné distorze se pak opakují, postupně dochází k dalším degenerativním poškozením v kloubu a v pozdějším věku nezbývá, než takový kotník operovat, aby sportovec mohl bez bolesti alespoň chodit. A to vše kvůli „rozchození“ při prvním úrazu tohoto typu. Závažnost poškození lze odhadnout velikostí otoku a hematomu, který se obvykle do druhého dne v místě objeví. Takový kotník by měl být vždy správně ošetřen a zafixován, aby poškozené vazy měly šanci zahojení. Podobné je to u všech akutních traumata, které se při sportu mohou přihodit. A z toho vyplývá, že by se žádný úraz neměl podceňovat. Vždy je důležitá správná diagnostika a tomu odpovídající léčba. Jak jsem zmiňoval na začátku, můj pohled na věc je ovlivněn prací fyzioterapeuta jak ve sportu, tak v léčebném zařízení. V péči mám aktivní sportovce i pacienty, kteří sportovci byli, ale třeba i kvůli nedostatečně zaléčenému úrazu dál ve sportu pokračovat nemohli.

Michal Příbyl

Kdopak to pláče... (1)

■ Při loňských oslavách stého výročí vzniku samostatného Československa jsme mohli ze všech možných stran slyšet slova o lásce k vlasti. Ale vlastenectví lze dávat najevo i méně okázale – třeba „jen“ svým vztahem k rodnému jazyku a tím, jak ho používáme. Podíváme-li se v posledních letech na česká média (jedno jestli tištěná nebo elektronická), pak zřejmě čeština hodně pláče.

Naše mateřština je nádherná, ale není nijak příliš lehká – měkká tvrdá i/y, čárky, velká písmena... občas je zkrátka potřeba sáhnout pro radu do slovníku spisovné češtiny či prokonzultovat i nějaký „oříšek“ s Ústavem pro jazyk český. K tomu čeština se samozřejmě vyvíjí, přizpůsobuje současnému stylu života, logicky se nemůže vyhnout ani přejímání cizích slov (v dávnější minulosti z latiny, v naší době z angličtiny). V některých případech jsou pravopisná pravidla striktní, v jiných zase připouštějí určitou benevolenci či dokonce úzus (což je například v oblasti psaní velkých písmen), který by se ale měl v rámci určité organizace či společenství dodržovat.

Dovolte tedy připomenout některé oblasti, kde se často chybuje, a některá pravidla, která bychom měli dodržovat.

Velká písmena

Často se chybuje ve slově **sokol/Sokol**. Velké S se píše, pokud se jedná o spolek, rovněž pokud se jedná o název časopisu. Člen spolku se píše s malým s – sokol, sokolka (tedy osoby). Je to obdobné, jako je rozdíl ve psaní Pražan a pražan (obyvatel města je s velkým P, malé p je v případě, že se jedná o člena jednoho husitského křídla). Slovo sokolovna je vždy s malým s – samozřejmě kromě názvů, kdy se třeba restaurace jmenuje **Sokolovna**.

Mistrovství a přebory – častá chyba je psát je velkými písmeny, správně je: přebor ČOS, mistrovství České republiky, mistrovství světa, mistrovství Evropy. Obdobné je to u spojení všesokolský slet – jedná se o druh akce a tedy neoficiální název, oficiální název je až s pořadovou číslovkou, ale právě ta je začátkem názvu a doplňuje se v ní tedy velké písmeno, proto např. XVI.

všesokolský slet. Obdobné je to u psaní olympiád a olympijských her (oficiální názvy bývají: Hry XX. olympiády v Londýně.)

Ministerstva apod. – velká písmena jsou u oficiálních názvů, tedy Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (nebo České republiky), ale ministerstvo školství, ministři a ministryně se píšou s malým (stejně jako předsedové, prezidenti ad.).

Častá chyba se objevuje u těch, kteří neví, ale za to se buď nechávají inspirovat angličtinou či si říkají, že velkým písmenem nic nezkaží. Pak píšou např. Česká Republika (správně samozřejmě Česká republika), Spojené Státy Americké (správně Spojené státy americké); něco jiného je Velká Británie, protože slovo Británie je již samo o sobě jméno.

Velká písmena – organizační složky

Na psaní velkých či malých písmen v názvu úseku (odborů) panují různé názory. Potřebné je sjednotit v rámci organizace či společenství. U našeho spolku se to týká např. psaní o/Odbor sportu, o/Odbor všestrannosti, v/Vzdělávatelský odbor, Předsednictvo ČOS, Výbor ČOS.

Internetová jazyková příručka jazykové poradny Ústavu pro jazyk český k této problematice uvádí:

Do r. 1993 se složky jednotlivých organizací měly psát s malým písmenem: úřad prezidia Československé akademie věd, odbor výstavby Obvodního úřadu Praha 5. V praxi se však tato zásada porušovala a stále častěji se některé typy pojmenování objevovaly s velkým písmenem. Proto Pravidla českého pravopisu (PČP) z r. 1993 přinesla ve způsobu psaní změny. Jednoznačný návod, u kterých z nich se má psát písmeno velké a u kterých malé, však bohužel neposkytuje. Jde totiž o útvary co do velikosti a funkce velmi rozmanité; v jejich názvech se vyskytují výrazy podnik, pobočka, divize, inspektorát, úřad, úsek, odbor, správa, centrum, dispečink, prezidium, výbor, komise, oddělení, rada, katedra, ústav, klinika, kancelář, předsednictvo, ředitelství atp. PČP doporučují, aby se vyšší slož-

ky psaly s velkým písmenem a méně samostatné složky s písmenem malým. Jako příklad první skupiny uvádějí Odbor školství Obvodního úřadu v Praze 5, druhou skupinu zastupují mezinárodní redakce České tiskové kanceláře; Národní muzeum v Praze, národopisné oddělení; Lékařská fakulta hygienická UK, katedra biologie; Ústav pro jazyk český AV ČR, jazyková poradna.

Praxe ukazuje, že způsob psaní názvů organizačních složek je značně rozkolísaný: např. odbory, jež označují organizační složky ministerstev, magistrátů, obvodních a jiných úřadů, se píšou oběma způsoby. U některých pojmenování, která se v minulosti psala s malým písmenem a u nichž je tento způsob psaní i v PČP uveden, se stále častěji píše písmeno velké. To se týká např. kateder a ústavů jakožto součástí organizační struktury jednotlivých vysokých škol, popř. institucí.

Souhrnně lze tedy říci, že u tohoto pojmenovacího typu lze jako správné hodnotit jak podoby s malým písmenem, tak podoby s písmenem velkým, např. Česká inspekce životního prostředí, o/Oblastní inspektorát Praha; Vodárenská akciová společnost, a. s., d/Divize Brno-venkov; Česká spořitelna, o/Oblastní pobočka Praha 4; Policie České republiky, o/Okresní ředitelství Děčín; Městský úřad Tábor, s/Stavební úřad; Technické sítě Brno, a. s., k/Katedra českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty UK...

S malými písmeny se píšou názvy označující místo, kde se určitá činnost vykonává: podatelna Ministerstva dopravy, ředitelna Základní školy Líbeznice, ústředna Ministerstva dopravy atd. Doporučujeme, aby byl v rámci jedné organizace dodržován jednotný způsob psaní.

V rámci ČOS tedy platí: s velkým počátečním písmem se píše Výbor ČOS, Předsednictvo ČOS a názvy odborů – Odbor všestrannosti ČOS, Odbor sportu ČOS, Vzdělávatelský odbor ČOS. Názvy komisí se píšou malým písmenem – např. komise pobytu v přírodě Odboru všestrannosti ČOS.

V příštím pokračování se mj. zmíníme o tom, jak správně psát zkratku tělocvičné jednoty, o používání pomlček a spojovníků, psaní zkratk a značek, psaní časů, připraven máme i stručný přehled často se objevujících chyb. ☺

Blahopřání

■ V pondělí 10. června oslavila své 85. narozeniny sestra **Artemis Kavalířová**. Snad nikdo nemá tak košatý sokolský rodokmen jako Aťka. Jejím otcem byl MUDr. Miroslav Kavalír (1900–1981), cvičitel dorostu i mužů, před válkou člen náčelnictva a místonáčelník ČOS, po válce náčelník ČOS. Jako sokol byl vězněn tři roky v Osvětimi, v 50. letech po zákazu Sokola tři roky v komunistickém vězení, rodina byla dokonce vystěhována z Prahy. Dědeček Ing. Josef Kavalír (1870–1921) byl členem Sokola Pražského od roku 1889, byl cvičitelem, po 1. světové válce redaktorem časopisu Sokol a členem výboru ČOS, babička Anna Kavalířová (1872–1961) byla aktivní členkou ženského odboru Sokola Pražského, jednatelkou ve výboru, později čtyři roky starostkou. Kromě těchto přímých předků bylo sokoly i několik strýčků (Eduard, Rudolf, Jiří a Boleslav – všichni Kavalířové!). Sama Artemis, jak jinak, od dětství sokolka, jako dorostenka účastnice slavného XI. všesokolského sletu, stejně jako její otec byla v roce 1950 vylou-

čena ze Sokola, který byl vzápětí nato zrušen. Zapojila se potom do ČSTV, absolvovala cvičitelské kurzy pro žactvo a cvičení dětí zasvětila svou další sportovní činnost. Hned v listopadu 1989 se zapojila do znovubudování Sokola ve své mateřské jednotě Sokol Pražský, byla zaměstnaná v ČOS v redakci časopisu Sokol. V USA během pěti let s přestávkami pečovala jako au pair o rodinu dcery bývalé náčelnice ČOS Marie Provozničkové Aleny. Po návratu do Prahy byla zvolena do funkce vzdělavatelky Sokola Pražského. V roce 2011 pro nemoc předala tuto funkci následovníkům, ale aktivní členkou vzdělavatelského odboru je stále. Sama se cvičení již neúčastní, ráda ale vzpomíná na svou aktivní účast na třech po listopadových všesokolských sletech, kterých se účastnila ve skladbách pro ženy a jako cvičitelka předškoláků. V září 2018 však podlehla výzvě k akci Sokol spolu v pohybu – Nechci sedět doma v papučích a stála na 2. příčce stupňů vítězů.

Aťce přejeme zdraví a radost z další sokolské činnosti.

Jitka Křepelková, Sokol Pražský

HRDÝ PARTNER

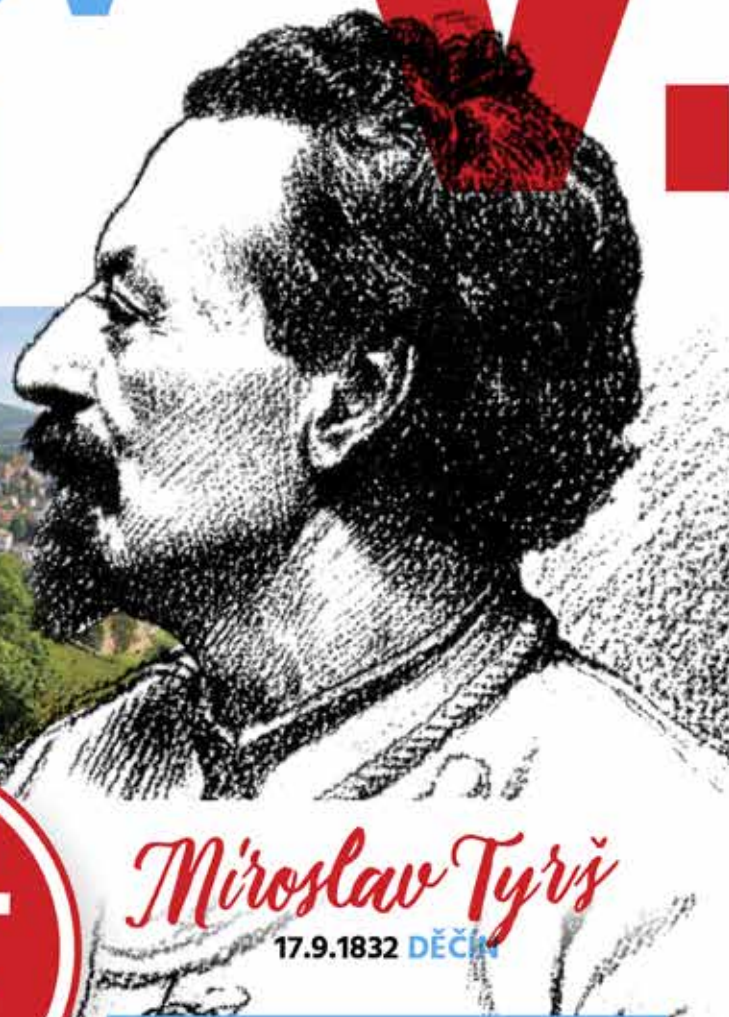

**VOLNOČASOVÉ
OBLEČENÍ
PRO CELOU
RODINU**

VYUŽIJTE SPECIÁLNÍ **SLEVOVÝ KÓD SOKOL19** NA NAŠEM E-SHOPU
A ZÍSKEJTE DODATEČNOU **SLEUVU 10% NA VŠE.**

SAM73.CZ
street & sportswear

TYRŠŮV DĚČÍN

Miroslav Tyrš
17.9.1832 DĚČÍN

**K výročí
narození
děčínského rodáka
Miroslava Tyrše**

14.-15.9.
2019

| SOBOTA

8:00 Turistický pochod Tyršovým krajem

| NEDĚLE

10:00 Pietní akt / Kulturní program u Rogala /
Průvod k Tyršovu rodnému domku

14:00 Kulturní program u Rogala
Sportovní odpoledne

info@tyrsuvdecin.cz
www.tyrsuvdecin.cz